

Teorem 8.5.5 : $\prod_{n=1}^{\infty} (1 + \alpha_n)$, ($\alpha_n > -1$, $n \in \mathbb{N}$) çarpımının mutlak yakınsak olması için gerek ve yeter şart $\sum_{n=1}^{\infty} |\alpha_n|$ serisinin mutlak yakınsak olmalıdır.

Örnek 8.5.6 : Aşağıdaki çarpımların yakınsaklık durumlarını inceleyiniz.

$$(a) \quad \prod_{n=1}^{\infty} \left(1 + \frac{1}{n^\alpha}\right), \quad (\alpha > 0); \quad (b) \quad \prod_{n=1}^{\infty} \left(1 + \frac{(-1)^{n-1}}{n^\alpha}\right), \quad (\alpha > 0);$$

Çözüm: (a) $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{n^\alpha}$ serisi $\alpha > 1$ için yakınsak ve $0 < \alpha \leq 1$ için iraksak olduğundan 5° gereği verilen sonsuz çarpım $\alpha > 1$ için yakınsak ve $0 < \alpha \leq 1$ için iraksaktır.

(b) $\alpha > 1$ için $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{n^\alpha}$ serisi yakınsak olduğundan verilen çarpım $\alpha > 1$ için mutlak yakınsaktır. $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{(-1)^{n-1}}{n^\alpha}$ ve $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{n^{2\alpha}}$ serileri $0 < \alpha \leq 1$ için koşullu yakınsak olduğundan, verilen çarpım $0 < \alpha \leq 1$ için koşullu yakınsaktır (6° gereği). ◇

8.6 Çözümlü Problemler

(1) Aşağıdaki serilerin toplamlarını bulunuz.

(a) $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{(4n-3)(4n+1)}$;	(b) $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{2n+1}{n^2(n+1)^2}$;
(c) $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{25n^2+5n-6}$;	(d) $\sum_{n=1}^{\infty} (\sqrt{n+2} - 2\sqrt{n+1} + \sqrt{n})$;
(e) $\sum_{n=1}^{\infty} nq^n$, ($ q < 1$) ;	(f) $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{2n+1}{5^n}$;
(g) $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{(-1)^{n-1}}{3^{n-1}}$;	(h) $\sum_{n=1}^{\infty} \left(\frac{3}{2^{2n-1}} + \frac{(-1)^{n-1}}{2 \cdot 3^{n-1}} \right)$;
(i) $\sum_{n=1}^{\infty} \sin \frac{1}{2^n} \cos \frac{3}{2^n}$.	

Çözüm:

$$\begin{aligned}
(a) \quad S_n &= \sum_{k=1}^n \frac{1}{(4k-3)(4k+1)} = \sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{4} \left(\frac{1}{4k-3} - \frac{1}{4k+1} \right) \\
&= \frac{1}{4} \left(\frac{1}{4 \cdot 1 - 3} - \frac{1}{4 \cdot 1 + 1} \right) + \frac{1}{4} \left(\frac{1}{4 \cdot 2 - 3} - \frac{1}{4 \cdot 2 + 1} \right) \\
&\quad + \cdots + \frac{1}{4} \left(\frac{1}{4n-3} - \frac{1}{4n+1} \right) \\
&= \frac{1}{4} \left(1 - \frac{1}{5} + \frac{1}{5} - \frac{1}{9} + \frac{1}{9} - \cdots + \frac{1}{4n-3} - \frac{1}{4n+1} \right) \\
&= \frac{1}{4} \left(1 - \frac{1}{4n+1} \right) \Rightarrow \lim_{n \rightarrow \infty} S_n = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1}{4} \left(1 - \frac{1}{4n+1} \right) \\
&= \frac{1}{4}
\end{aligned}$$

Demek ki,

$$\sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{(4n-3)(4n+1)} = \frac{1}{4}$$

tür.

$$\begin{aligned}
(b) \quad S_n &= \sum_{k=1}^n \frac{2k+1}{k^2(k+1)^2} = \sum_{k=1}^n \left(\frac{1}{k^2} - \frac{1}{(k+1)^2} \right) \\
&= \left(\frac{1}{1^2} - \frac{1}{2^2} \right) + \left(\frac{1}{2^2} - \frac{1}{3^2} \right) + \cdots + \left(\frac{1}{n^2} - \frac{1}{(n+1)^2} \right) \\
&= 1 - \frac{1}{(n+1)^2}
\end{aligned}$$

olduğundan, $\lim_{n \rightarrow \infty} S_n = 1$ olduğu ve dolayısıyla, verilen serinin yakınsak ve toplamının 1 olduğu anlaşılır.

(c) $25n^2 + 5n - 6 = (5n-2)(5n+3)$ olduğundan,

$$\begin{aligned}
S_n &= \sum_{k=1}^n \frac{1}{25k^2 + 5k - 6} = \sum_{k=1}^n \frac{1}{(5k-2)(5k+3)} = \frac{1}{5} \sum_{k=1}^n \left(\frac{1}{5k-2} - \frac{1}{5k+3} \right) \\
&= \frac{1}{5} \left(\frac{1}{3} - \frac{1}{8} + \frac{1}{8} - \frac{1}{13} + \cdots + \frac{1}{5n-2} - \frac{1}{5n+3} \right) \\
&= \frac{1}{5} \left(\frac{1}{3} - \frac{1}{5n+3} \right) \Rightarrow \lim_{n \rightarrow \infty} S_n = \frac{1}{15} \\
&\Rightarrow \sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{25n^2 + 5n - 6} = \frac{1}{15}
\end{aligned}$$

dir.

$$\begin{aligned}
 \text{(d)} \quad S_n &= \sum_{k=1}^n (\sqrt{k+2} - 2\sqrt{k+1} + \sqrt{k}) \\
 &= (\sqrt{3} - 2\sqrt{2} + 1) + (\sqrt{4} - 2\sqrt{3} + \sqrt{2}) + (\sqrt{5} - 2\sqrt{4} + \sqrt{3}) \\
 &\quad + \cdots + (\sqrt{n+2} - 2\sqrt{n+1} + \sqrt{n}) \\
 &= 1 - \sqrt{2} + \sqrt{n+2} - \sqrt{n+1} = 1 - \sqrt{2} + \frac{1}{\sqrt{n+2} + \sqrt{n+1}} \\
 \Rightarrow \quad \lim_{n \rightarrow \infty} S_n &= 1 - \sqrt{2} \\
 \\
 &\Rightarrow \sum_{n=1}^{\infty} (\sqrt{n+2} - 2\sqrt{n+1} + \sqrt{n}) = 1 - \sqrt{2}
 \end{aligned}$$

dir.

$$\begin{aligned}
 \text{(e)} \quad S_n &= \sum_{k=1}^n kq^k = q + 2q^2 + \cdots + nq^n \Rightarrow S_n - S_n q \\
 &= (q + 2q^2 + \cdots + nq^n) - (q^2 + 2q^3 + \cdots + (n-1)q^n + nq^{n+1}) \\
 &= q + q^2 + \cdots + q^n - nq^{n+1} = \frac{q - q^{n+1}}{1-q} - nq^{n+1} \\
 \Rightarrow \quad (1-q)S_n &= \frac{q}{1-q} - \frac{q^{n+1}}{1-q} - nq^{n+1} \\
 \Rightarrow \quad S_n &= \frac{q}{(1-q)^2} - \frac{q^{n+1}}{(1-q)^2} - \frac{nq^{n+1}}{1-q}
 \end{aligned}$$

[$|q| < 1$ iken $\lim_{n \rightarrow \infty} q^{n+1} = 0$ ve $\lim_{n \rightarrow \infty} nq^{n+1} = 0$ olduğunundan]

$$\Rightarrow \lim_{n \rightarrow \infty} S_n = \frac{q}{(1-q)^2} \Rightarrow |q| < 1 \text{ için } \sum_{n=1}^{\infty} nq^{n+1} = \frac{q}{(1-q)^2}$$

dir.

$$\begin{aligned}
 (f) \quad S_n &= \sum_{k=1}^n \frac{2k+1}{5^k} = 2 \sum_{k=1}^n k \left(\frac{1}{5}\right)^k + \sum_{k=1}^n \frac{1}{5^k} \\
 &= 2 \left(\frac{\frac{1}{5}}{(1 - \frac{1}{5})^2} - \frac{\left(\frac{1}{5}\right)^{n+1}}{(1 - \frac{1}{5})^2} - \frac{n\left(\frac{1}{5}\right)^{n+1}}{1 - \frac{1}{5}} \right) + \frac{\left(\frac{1}{5} - \frac{1}{5}\right)^{n+1}}{1 - \frac{1}{5}} \\
 \Rightarrow \quad \lim_{n \rightarrow \infty} S_n &= 2 \frac{\frac{1}{5}}{(1 - \frac{1}{5})^2} + \frac{\frac{1}{5}}{1 - \frac{1}{5}} = \frac{7}{8} \\
 \Rightarrow \quad \sum_{n=1}^{\infty} \frac{2n+1}{5^n} &= \frac{7}{8}
 \end{aligned}$$

dir.

$$\begin{aligned}
 (g) \quad S_n &= \sum_{k=1}^n \frac{(-1)^{k-1}}{3^{k-1}} = \sum_{k=1}^n \left(-\frac{1}{3}\right)^{k-1} = \frac{1 - (-\frac{1}{3})^n}{1 - (\frac{1}{3})} = \frac{3}{4} \left(1 - \left(-\frac{1}{3}\right)^n\right) \\
 \Rightarrow \quad \lim_{n \rightarrow \infty} S_n &= \frac{3}{4} \Rightarrow \sum_{n=1}^{\infty} \frac{(-1)^{n-1}}{3^{n-1}} = \frac{3}{4}
 \end{aligned}$$

tür.

$$\begin{aligned}
 (h) \quad S_n &= \sum_{k=1}^n \left(\frac{3}{2^{k-1}} + \frac{(-1)^{k-1}}{2 \cdot 3^{k-1}} \right) = \frac{51}{8} - \frac{3}{2^{n-1}} + \frac{(-1)^{n-1}}{8 \cdot 3^{n-1}} \Rightarrow \lim_{n \rightarrow \infty} S_n = \frac{51}{8} \\
 \Rightarrow \sum_{n=1}^{\infty} \left(\frac{3}{2^{n-1}} + \frac{(-1)^{n-1}}{2 \cdot 3^{n-1}} \right) &= \frac{51}{8}
 \end{aligned}$$

dir.

$$(i) \quad \sin \alpha \cos \beta = \frac{1}{2} [\sin(\alpha + \beta) + \sin(\alpha - \beta)] \text{ den}$$

$$\begin{aligned}
 S_n &= \sum_{k=1}^n \sin \frac{1}{2^k} \cdot \cos \frac{3}{2^k} = \frac{1}{2} \sum_{k=1}^n \left(\sin \frac{1}{2^{k-2}} - \sin \frac{1}{2^{k-1}} \right) \\
 &= \frac{1}{2} \left(\sin 2 - \sin \frac{1}{2^{n-1}} \right) \\
 \Rightarrow \quad \lim_{n \rightarrow \infty} S_n &= \frac{1}{2} \sin 2 - \frac{1}{2} \lim_{n \rightarrow \infty} \sin \frac{1}{2^{n-1}} = \frac{1}{2} \sin 2 \\
 \Rightarrow \quad \sum_{n=1}^{\infty} \sin \frac{1}{2^n} \cdot \cos \frac{3}{2^n} &= \frac{1}{2} \sin 2
 \end{aligned}$$

dir. \diamond

- (2) Genel terimleri aşağıdaki şekilde verilen serilerin yakınsak olduğunu gösteriniz ve toplamlarını bulunuz.

$$(a) \quad a_n = \frac{1}{n(n+1)(n+2)(n+3)} ; \quad (b) \quad a_n = \frac{1}{n(n+p)}, \quad (p \in \mathbb{N}) ;$$

$$(c) \quad a_n = \frac{1}{(2n+1)(2n+3)(2n+5)} ; \quad (d) \quad a_n = \frac{3n+4}{n(n+1)(n+4)} .$$

Cözüm: (a) $a_n = \frac{1}{n(n+1)(n+2)(n+3)} = \frac{(n+3)-n}{3n(n+1)(n+2)(n+3)}$

$$= \frac{1}{3n(n+1)(n+2)} - \frac{1}{3(n+1)(n+2)(n+3)}$$

olduğundan, $b_n = -\frac{1}{3n(n+1)(n+2)}$ dersek $a_n = b_{n+1} - b_n$ olduğu elde edilir.

Buna göre,

$$\begin{aligned} S_n &= \sum_{k=1}^n a_k = \sum_{k=1}^n (b_{k+1} - b_k) = (b_2 - b_1) + (b_3 - b_2) + \cdots + (b_{n+1} - b_n) \\ &= b_{n+1} - b_1 = -\frac{1}{3(n+1)(n+2)(n+3)} + \frac{1}{18} \\ \Rightarrow \lim_{n \rightarrow \infty} S_n &= \frac{1}{18} \end{aligned}$$

olur. Demek ki, genel terimi $a_n = \frac{1}{n(n+1)(n+2)(n+3)}$ olan seri yakınsak ve toplamı $\frac{1}{18}$ dir.

(b) $\frac{1}{k(k+p)} = \frac{1}{p} \left(\frac{1}{k} - \frac{1}{k+p} \right)$ olduğunu,

$$\begin{aligned} S_n &= \sum_{k=1}^n a_k = \sum_{k=1}^n \frac{1}{k(k+p)} = \frac{1}{p} \left(\sum_{k=1}^n \frac{1}{k} - \sum_{k=1}^n \frac{1}{k+p} \right) \\ &= \frac{1}{p} \sum_{k=1}^p \frac{1}{k} - \frac{1}{p} \sum_{k=p+1}^{n+p} \frac{1}{k} \Rightarrow \lim_{n \rightarrow \infty} S_n = \frac{1}{p} \sum_{k=1}^p \frac{1}{k} \end{aligned}$$

bulunur. Demek ki, genel terimi $a_n = \frac{1}{n(n+p)}$ olan seri yakınsak ve toplamı

$$\sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{n(n+p)} = \frac{1}{p} \left(1 + \frac{1}{2} + \cdots + \frac{1}{p} \right)$$

dir.

$$(c) \quad a_n = \frac{1}{(2n+1)(2n+3)(2n+5)} = \frac{1}{4} \left(\frac{1}{2n+1} - \frac{1}{2n+5} \right) \frac{1}{2n+3}$$

$$= \frac{1}{4} \frac{1}{(2n+1)(2n+3)} - \frac{1}{4} \frac{1}{(2n+5)(2n+3)}$$

olduğundan, $b_n = -\frac{1}{4(2n+1)(2n+3)}$ dersek $a_n = b_{n+1} - b_n$ olduğu elde edilir. Buna göre,

$$\begin{aligned} S_n &= \sum_{k=1}^n a_k = \sum_{k=1}^n (b_{k+1} - b_k) = b_{n+1} - b_1 \\ &= \frac{1}{60} - \frac{1}{4(2n+3)(2n+5)} \end{aligned}$$

yazılabilir. Buradan da $\lim_{n \rightarrow \infty} S_n = \frac{1}{60}$ olduğu ve dolayısıyla, genel terimi $a_n = \frac{1}{(2n+1)(2n+3)(2n+5)}$ olan seri yakınsak ve toplamı $\frac{1}{60}$ tır.

$$(d) \quad a_n = \frac{3n+4}{n(n+1)(n+4)} = \frac{n+(n+1)+(n+4)-1}{n(n+1)(n+4)}$$

$$= \frac{1}{(n+1)(n+4)} + \frac{1}{n(n+4)} + \frac{1}{n(n+1)} - \frac{1}{n(n+1)(n+4)}$$

$$= \frac{2}{(n+1)(n+4)} + \frac{1}{n(n+1)} = \frac{1}{n} - \frac{1}{n+1} + \frac{2}{3} \left(\frac{1}{n+1} - \frac{1}{n+4} \right) \Rightarrow$$

$$S_n = \sum_{k=1}^n a_k = \sum_{k=1}^n \left[\frac{1}{k} - \frac{1}{k+1} + \frac{2}{3} \left(\frac{1}{k+1} - \frac{1}{k+4} \right) \right]$$

$$= \sum_{k=1}^n \frac{1}{k} - \sum_{k=1}^n \frac{1}{k+1} + \frac{2}{3} \left(\sum_{k=1}^n \frac{1}{k+1} - \sum_{k=1}^n \frac{1}{k+4} \right)$$

$$= \left(1 + \frac{1}{2} + \dots + \frac{1}{n} \right) - \left(\frac{1}{2} + \frac{1}{3} + \dots + \frac{1}{n+1} \right)$$

$$+ \frac{2}{3} \left(\frac{1}{2} + \frac{1}{3} + \dots + \frac{1}{n+1} - \frac{1}{5} - \frac{1}{6} - \dots - \frac{1}{n+4} \right)$$

$$= 1 - \frac{1}{n+1} + \frac{2}{3} \left(\frac{1}{2} + \frac{1}{3} + \frac{1}{4} - \frac{1}{n+2} - \frac{1}{n+3} - \frac{1}{n+4} \right)$$

$$= 1 - \frac{1}{n+1} + \frac{2}{3} \left(\frac{13}{12} - \frac{1}{n+2} - \frac{1}{n+3} - \frac{1}{n+4} \right)$$

$$\Rightarrow \lim_{n \rightarrow \infty} S_n = 1 + \frac{2}{3} \cdot \frac{13}{12} = 1 + \frac{13}{18} = \frac{31}{18}$$

olur. Demek ki, genel terimi $a_n = \frac{3n+4}{n(n+1)(n+4)}$ olan seri yakınsak ve toplamı $\frac{31}{18}$ dir. \diamond

(3) Aşağıdaki serilerin iraksak olduğunu gösteriniz.

(a) $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{2n-1}{5n+3}$;	(b) $\sum_{n=1}^{\infty} (0,03)^{\frac{1}{n}}$;	(c) $\sum_{n=1}^{\infty} \sqrt{\frac{3n+2}{5n+1}}$;
(d) $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{n+2}{\sqrt[3]{2n^3+5n-3}}$;	(e) $\sum_{n=1}^{\infty} (-1)^{n-1} \frac{3n^2+5n+5}{2n^2+1}$;	(f) $\sum_{n=1}^{\infty} \left(\frac{n-1}{n+1}\right)^n$;
(g) $\sum_{n=1}^{\infty} \left(\frac{n+1}{n}\right)^{n^2}$;	(h) $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{(3n)!}{(n!)^2}$;	(i) $\sum_{n=1}^{\infty} \left(\frac{3n^3-1}{3n^3+2}\right)^{n^3}$;
(j) $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{\sqrt[3]{n}}{\ln^2(n+1)}$;	(k) $\sum_{n=1}^{\infty} (n^2 + 2) \ln \frac{n^2+1}{n^2}$;	(l) $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{n^3+1}{n+3} \arcsin \frac{1}{n^2+2}$;
(m) $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{n^{n+\frac{1}{n}}}{\left(n+\frac{1}{n}\right)^n}$.		

Cözüm: Problemlerin çözümünde pozitif terimli (a_n) dizisi iraksak veya $\lim_{n \rightarrow \infty} a_n \neq 0$ ise $\sum_{n=1}^{\infty} a_n$ serisi iraksatır önermesinden yararlanacağımız.

(a) $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{2n-1}{5n+3} = \frac{2}{5} \neq 0$ olduğundan verilen seri iraksaktır.

(b) $\lim_{n \rightarrow \infty} (0,03)^{\frac{1}{n}} = 1 \neq 0$ olduğundan verilen seri iraksaktır.

(c) $\lim_{n \rightarrow \infty} \sqrt{\frac{3n+2}{5n+1}} = \lim_{n \rightarrow \infty} \sqrt{\frac{3+\frac{2}{n}}{5+\frac{1}{n}}} = \sqrt{\frac{3}{5}} \neq 0$ olduğundan, verilen seri iraksaktır.

(d) $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{n+2}{\sqrt[3]{2n^3+5n-3}} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1+\frac{2}{n}}{\sqrt[3]{2+\frac{5}{n^2}-\frac{3}{n^3}}} = \frac{1}{\sqrt[3]{2}} \neq 0$ olduğundan, verilen seri iraksaktır.

(e) $a_n = (-1)^{n-1} \frac{3n^2+5n+5}{2n^2+1}, n \in \mathbb{N} \Rightarrow$

$$\lim_{k \rightarrow \infty} a_{2k} = - \lim_{k \rightarrow \infty} \frac{3(2k)^2 + 5(2k) + 5}{2(2k)^2 + 1} = -\frac{3}{2},$$

$$\lim_{k \rightarrow \infty} a_{2k-1} = \lim_{k \rightarrow \infty} \frac{3(2k-1)^2 + 5(2k-1) + 5}{2(2k-1)^2 + 1} = \frac{3}{2} \Rightarrow$$

(a_n) iraksaktır. Buna göre, verilen seri iraksaktır.

(f) $\lim_{n \rightarrow \infty} \left(\frac{n-1}{n+1} \right)^n = \lim_{n \rightarrow \infty} \left[\left(1 - \frac{2}{n+1} \right)^{-\frac{n+1}{2}} \right]^{-\frac{2n}{n+1}} = e^{-\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{2n}{n+1}} = e^{-2} \neq 0$
olduğundan, verilen seri iraksaktır.

(g) $\lim_{n \rightarrow \infty} \left(\frac{n+1}{n} \right)^{n^2} = \lim_{n \rightarrow \infty} \left[\left(1 + \frac{1}{n} \right)^n \right]^n = e^{\lim_{n \rightarrow \infty} n} = +\infty \Rightarrow \left(\left(\frac{n+1}{n} \right)^{n^2} \right)$
dizisi iraksak ve dolayısıyla, verilen seri iraksaktır.

(h) $a_n = \frac{(3n)!}{(n!)^2} = \frac{n!(n+1)\cdots(2n)(2n+1)\cdots(3n)}{(n!).(n!)} = \frac{(n+1)\cdots(2n)(2n+1)\cdots(3n)}{n!} > \frac{(n!).(n!)}{n!} = n!$
 $\Rightarrow \lim_{n \rightarrow \infty} a_n = +\infty \Rightarrow$

$\left(\frac{(3n)!}{(n!)^2} \right)$ dizisi iraksak ve dolayısıyla, verilen seri iraksaktır.

(i) $\lim_{n \rightarrow \infty} \left(\frac{3n^3-1}{3n^3+2} \right)^{n^3} = \lim_{n \rightarrow \infty} \left[\left(1 - \frac{3}{3n^3+2} \right)^{-\frac{3n^3+2}{3}} \right]^{-\frac{3}{3n^3+2}} = e^{-\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{3n^3}{3n^3+2}} = e^{-1} \neq 0$
olduğundan, verilen seri iraksaktır.

(j) 2. L'Hopital kuralı gereğince,

$$\begin{aligned} \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{\sqrt[3]{x}}{\ln^2(x+1)} &= \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{\frac{1}{3\sqrt[3]{x^2}}}{\frac{2\ln(x+1)}{x+1}} = \frac{1}{6} \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{x^{\frac{1}{3}} + x^{-\frac{2}{3}}}{\ln(x+1)} \\ &= \frac{1}{6} \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{\frac{1}{3}x^{-\frac{2}{3}} - \frac{2}{3}x^{-\frac{5}{3}}}{\frac{1}{x+1}} = \frac{1}{18} \lim_{x \rightarrow \infty} \left(\frac{x+1}{x^{\frac{2}{3}}} - 2 \frac{x+1}{x^{\frac{5}{3}}} \right) \end{aligned}$$

$\left[\lim_{x \rightarrow \infty} \frac{x+1}{x^{\frac{2}{3}}} = \lim_{x \rightarrow \infty} (x^{\frac{1}{3}} + x^{-\frac{2}{3}}) = +\infty \text{ ve } \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{x+1}{x^{\frac{5}{3}}} = 0 \text{ olduğundan} \right]$
 $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\sqrt[3]{n}}{\ln^2(n+1)} = +\infty \Rightarrow \left(\frac{\sqrt[3]{n}}{\ln^2(n+1)} \right)$ dizisi iraksak ve dolayısıyla, verilen seri iraksaktır.

(k) $\lim_{n \rightarrow \infty} (n^2 + 2) \ln \frac{n^2+1}{n^2} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{n^2+2}{n^2} \ln \left(1 + \frac{1}{n^2} \right)^{n^2} = 1 \cdot \ln e = 1 \neq 0$
olduğuna göre, verilen seri iraksaktır.

(l) $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{n^3+1}{n+3} \arcsin \frac{1}{n^2+2} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{n^3+1}{(n+3)(n^2+2)} \cdot \lim_{n \rightarrow \infty} (n^2 + 2) \arcsin \frac{1}{n^2+2}$
 $= \lim_{n \rightarrow \infty} (n^2 + 2) \arcsin \frac{1}{n^2+2}$

[2. L'Hospital kuralına göre]

$$\begin{aligned}\lim_{x \rightarrow \infty} x^2 \arcsin \frac{1}{x^2} &= \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{\arcsin \frac{1}{x^2}}{\frac{1}{x^2}} \\ &= \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{\frac{1}{\sqrt{1-x^{-4}}} \left(\frac{1}{x^2} \right)'}{\left(\frac{1}{x^2} \right)'} = \lim_{x \rightarrow \infty} \frac{x^2}{\sqrt{x^4 - 1}} = 1\end{aligned}$$

olduğundan, $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{n^3+1}{n+3} \arcsin \frac{1}{n^2+2} = 1 \neq 0$ olduğunu göre, verilen seri iraksaktır.

$$\begin{aligned}(m) \quad \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{n^{n+\frac{1}{n}}}{\left(n + \frac{1}{n}\right)^n} &= \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{n^{\frac{1}{n}}}{\left(1 + \frac{1}{n^2}\right)^n} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{n^{\frac{1}{n}}}{\left[\left(1 + \frac{1}{n^2}\right)^{n^2}\right]^{\frac{1}{n}}} \\ &= \frac{\lim_{n \rightarrow \infty} n^{\frac{1}{n}}}{e^{\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1}{n}}} = \frac{1}{e^0} = 1 \neq 0\end{aligned}$$

olduğuna göre, verilen seri iraksaktır. \diamond

- (4) Cauchy yakınsaklık kriterini kullanarak aşağıdaki serilerin yakınsak olduğunu gösteriniz.

$$\begin{aligned}(a) \quad \sum_{n=1}^{\infty} \frac{\cos nx}{2^n}, \quad x \in \mathbb{R}; \quad (b) \quad \sum_{n=1}^{\infty} \frac{\sin nx}{n(n+1)}, \quad (x \in \mathbb{R}); \\ (c) \quad \sum_{n=1}^{\infty} \frac{\cos nx - \cos(n+1)x}{n}, \quad x \in \mathbb{R}.\end{aligned}$$

Cözüm: (a) $a_n = \frac{\cos nx}{2^n}$, $n \in \mathbb{N}$ olsun. $\forall n \in \mathbb{N}$ ve $\forall p \in \mathbb{N}$ için

$$\begin{aligned}|a_{n+1} + \cdots + a_{n+p}| &= \left| \frac{\cos(n+1)x}{2^{n+1}} + \cdots + \frac{\cos(n+p)x}{2^{n+p}} \right| \\ &\leq \frac{1}{2^{n+1}} + \cdots + \frac{1}{2^{n+p}} = \frac{1}{2^{n+1}} \left(1 + \frac{1}{2} + \cdots + \frac{1}{2^{p-1}} \right) \\ &= \frac{1}{2^{n+1}} \frac{1 - \frac{1}{2^p}}{1 - \frac{1}{2}} = \frac{1}{2^n} \left(1 - \frac{1}{2^p} \right) < \frac{1}{2^n}\end{aligned}$$

olduğuna göre, herhangi bir $\varepsilon > 0$ sayısı verildiğinde, $n_\varepsilon = \lceil \log_2 \frac{1}{\varepsilon} \rceil + 1$ dersek $\forall n \geq n_\varepsilon$ ve $\forall p \in \mathbb{N}$ için

$$|a_{n+1} + \cdots + a_{n+p}| < \varepsilon$$

olduğu elde edilir. O halde, Cauchy kriteri gereğince bu seri her $x \in \mathbb{R}$ için yakınsaktır.

(b) $a_n = \frac{\sin nx}{n(n+1)}$, $n \in \mathbb{N}$ olsun. $\forall n \in \mathbb{N}$ ve $\forall p \in \mathbb{N}$ için

$$\begin{aligned} |a_{n+1} + \cdots + a_{n+p}| &= \left| \frac{\sin(n+1)x}{(n+1)(n+2)} + \cdots + \frac{\sin(n+p)x}{(n+p)(n+p+1)} \right| \\ &\leq \frac{1}{(n+1)(n+2)} + \cdots + \frac{1}{(n+p)(n+p+1)} \\ &= \left(\frac{1}{n+1} - \frac{1}{n+2} \right) + \left(\frac{1}{n+2} - \frac{1}{n+3} \right) + \cdots + \\ &\quad + \left(\frac{1}{n+p} - \frac{1}{n+p+1} \right) \\ &= \frac{1}{n+1} - \frac{1}{n+p+1} < \frac{1}{n+1} < \frac{1}{n} \end{aligned}$$

olduğuna göre, herhangi bir $\varepsilon > 0$ sayısı verildiğinde, $n_\varepsilon = \lceil \frac{1}{\varepsilon} \rceil + 1$ dersek $\forall n \geq n_\varepsilon$ ve $\forall p \in \mathbb{N}$ için

$$|a_{n+1} + \cdots + a_{n+p}| < \varepsilon$$

olduğu elde edilir. O halde, Cauchy kriteri gereğince verilen seri $\forall x \in \mathbb{R}$ için yakınsaktır.

(c) $\frac{\cos x - \cos 2x}{1} + \frac{\cos 2x - \cos 3x}{2} + \cdots + \frac{\cos nx - \cos(n+1)x}{n}$

$$\begin{aligned} &= \cos x + \left(\frac{1}{2} - \frac{1}{2-1} \right) \cos 2x + \left(\frac{1}{3} - \frac{1}{3-1} \right) \cos 3x + \cdots + \\ &\quad + \left(\frac{1}{n} - \frac{1}{n-1} \right) \cos nx - \frac{\cos(n+1)x}{n} \\ &= \cos x - \frac{\cos(n+1)x}{n} - \sum_{k=2}^{\infty} \frac{\cos kx}{k(k-1)} \end{aligned}$$

ve $\forall x \in \mathbb{R}$ için $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\cos(n+1)x}{n} = 0$ olduğunu göre,

$$\sum_{n=1}^{\infty} \frac{\cos nx - \cos(n+1)x}{n} \quad \text{ve} \quad \sum_{n=2}^{\infty} \frac{\cos nx}{n(n-1)}$$

serilerinin karakterleri aynıdır. (b) ye benzer olarak gösterilebilir ki, $\sum_{n=2}^{\infty} \frac{\cos nx}{n(n-1)}$ serisi $\forall x \in \mathbb{R}$ için Cauchy kriteri gereğince yakınsaktır. Buna göre, verilen seri de $\forall x \in \mathbb{R}$ için yakınsaktır. \diamond

- (5) Cauchy kriterinin değilinden yararlanarak aşağıdaki serilerin iraksak olduğunu gösteriniz.

$$\begin{array}{ll} \text{(a)} & \sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{3n+1} ; \\ \text{(b)} & \sum_{n=1}^{\infty} \frac{n+1}{n^2+2} ; \\ \text{(c)} & \sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{\sqrt{n(n+1)}} ; \\ \text{(d)} & \sum_{n=1}^{\infty} \ln\left(1 + \frac{1}{n}\right) . \end{array}$$

Cözüm: (a) $\forall n \in \mathbb{N}$ ve $\forall p \in \mathbb{N}$ için

$$a_{n+1} + \cdots + a_{n+p} = \frac{1}{3(n+1)+1} + \cdots + \frac{1}{3(n+p)+1} > \frac{p}{3(n+1)+1}$$

olduğundan, $p = n$ için

$$a_{n+1} + \cdots + a_{2n} > \frac{n}{3(n+1)+1} > \frac{1}{7}$$

bulunur. Demek ki, $\varepsilon = \frac{1}{7} > 0$ sayısı verildiğinde $\forall n \in \mathbb{N}$ için $a_{n+1} + \cdots + a_{2n} > \varepsilon$ olduğu, dolayısıyla, verilen serinin Cauchy kriteri gereğince iraksak olduğu anlaşıılır.

(b) $\forall n \in \mathbb{N}$ ve $\forall p \in \mathbb{N}$ için

$$\begin{aligned} a_{n+1} + a_{n+2} + \cdots + a_{n+p} &= \frac{(n+1)+1}{(n+1)^2+2} + \frac{(n+2)+1}{(n+2)^2+2} + \cdots \\ &+ \frac{(n+p)+1}{(n+p)^2+2} > p \frac{(n+p)+1}{(n+p)^2+2} \end{aligned}$$

olduğuna göre, $p = n \in \mathbb{N}$ için

$$a_{n+1} + a_{n+2} + \cdots + a_{2n} > \frac{2n^2+n}{4n^2+2} = \frac{1}{2} \frac{2n^2+n}{2n^2+1} \geq \frac{1}{2}$$

olur. Demek ki, $\varepsilon = \frac{1}{2} > 0$ sayısı verildiğinde $\forall n \in \mathbb{N}$ için $a_{n+1} + \cdots + a_{2n} > \varepsilon$ olduğu, dolayısıyla, verilen serinin Cauchy kriteri gereğince

iraksak olduğu anlaşılır.

(c) $\forall n \in \mathbb{N}$ ve $\forall p \in \mathbb{N}$ için

$$\begin{aligned} a_{n+1} + \cdots + a_{n+p} &= \frac{1}{\sqrt{(n+1)(n+2)}} + \cdots + \frac{1}{(n+p)(n+p+1)} \\ &\geq \frac{2}{(n+1)+(n+2)} + \cdots + \frac{2}{(n+p)+(n+p+1)} \\ &> \frac{2p}{2(n+p)+1} \end{aligned}$$

olduğuna göre, $p = n \in \mathbb{N}$ için

$$a_{n+1} + \cdots + a_{2n} > \frac{2n}{4n+1} > \frac{2}{5}$$

bulunur. Demek ki, $\varepsilon = \frac{2}{5} > 0$ sayısı verildiğinde $\forall n \in \mathbb{N}$ için $a_{n+1} + \cdots + a_{2n} > \varepsilon$ olduğu, dolayısıyla, verilen serinin Cauchy kriteri gereğince iraksak olduğu anlaşılır.

(d) $\forall n \in \mathbb{N}$ ve $\forall p \in \mathbb{N}$ için

$$\begin{aligned} a_{n+1} + \cdots + a_{n+p} &= \ln\left(1 + \frac{1}{n+1}\right) + \cdots + \ln\left(1 + \frac{1}{n+p}\right) \\ &> p \ln\left(1 + \frac{1}{n+p}\right) = \ln\left(1 + \frac{1}{n+p}\right)^p \\ &> \ln\left(1 + \frac{p}{n+p}\right) \end{aligned}$$

olduğuna göre, $p = n \in \mathbb{N}$ için

$$a_{n+1} + \cdots + a_{2n} > \ln\left(1 + \frac{n}{n+n}\right) > \ln\frac{3}{2}$$

bulunur. Demek ki, $\varepsilon = \ln\frac{3}{2} > 0$ sayısı verildiğinde $\forall n \in \mathbb{N}$ için $a_{n+1} + \cdots + a_{2n} > \varepsilon$ olduğu, dolayısıyla, verilen serinin Cauchy kriteri gereğince iraksak olduğu anlaşılır. \diamond

- (6) Teorem 8.2.2 den yararlanarak aşağıdaki serilerin yakınsaklık durumlarını inceleyiniz.

$$\begin{array}{ll}
 \text{(a)} & \sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{2n-1}; \\
 \text{(b)} & \sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{n\sqrt{n+1}}; \\
 \text{(c)} & \sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{\sqrt{(2n-1)(2n+1)}}; \\
 \text{(d)} & \sum_{n=1}^{\infty} \frac{\sin^4 2n}{(n+1)(n+2)}.
 \end{array}$$

Cözüm: (a) $S_n = \sum_{k=1}^n \frac{1}{2k-1}$, $n \in \mathbb{N}$ olsun. (S_n) dizisinin $S_2 = 1 + \frac{1}{3}$, $S_{2^2} = S_4 = 1 + \frac{1}{3} + \frac{1}{5} + \frac{1}{7}, \dots$, $S_{2^n} = 1 + \frac{1}{3} + \dots + \frac{1}{2^{n+1}-1}, \dots$ terimlerinden oluşan (S_{2^n}) alt dizisini gözönüne alalım. $1 + \frac{1}{3} > 1$, $\frac{1}{5} + \frac{1}{7} > \frac{2}{8} = \frac{1}{4}$, $\frac{1}{9} + \frac{1}{11} + \frac{1}{13} > \frac{4}{16} = \frac{1}{4}, \dots, \frac{1}{2^n+1} + \frac{1}{2^{n+3}} + \dots + \frac{1}{2^{n+1}-1} > \frac{2^{n-1}}{2^{n+1}} = \frac{1}{4}$ olduğuna göre,

$$\begin{aligned}
 S_{2^n} &= \left(1 + \frac{1}{3}\right) + \left(\frac{1}{5} + \frac{1}{7}\right) + \left(\frac{1}{9} + \frac{1}{11} + \frac{1}{13}\right) + \dots + \\
 &+ \left(\frac{1}{2^n+1} + \frac{1}{2^{n+3}} + \dots + \frac{1}{2^{n+1}-1}\right) \\
 &> 1 + \frac{n-1}{4}
 \end{aligned}$$

bulunur. Buna göre, (S_{2^n}) dizisi ve dolayısıyla (S_n) dizisi üstten sınırsız, yani (S_n) ıraksaktır. Demek ki, verilen seri ıraksaktır.

$$\text{(b)} \quad S_n = \sum_{k=1}^n \frac{1}{k\sqrt{k+1}}, \quad n \in \mathbb{N} \text{ olsun.}$$

$$\frac{1}{2\sqrt{3}} + \frac{1}{3\sqrt{4}} < \frac{1}{2\sqrt{2}} + \frac{1}{3\sqrt{3}} < \frac{2}{2\sqrt{2}} = \frac{1}{\sqrt{2}},$$

$$\frac{1}{4\sqrt{5}} + \dots + \frac{1}{7\sqrt{8}} < \frac{1}{4\sqrt{4}} + \dots + \frac{1}{4\sqrt{4}} < \frac{4}{(2\sqrt{2})^2} = \frac{1}{(\sqrt{2})^2}$$

.....

$$\begin{aligned}
 \frac{1}{2^n\sqrt{2^n+1}} + \dots + \frac{1}{(2^{n+1}-1)\sqrt{2^{n+1}}} &< \frac{1}{2^n\sqrt{2^n}} + \dots \\
 &+ \frac{1}{(2^{n+1}-1)\sqrt{2^{n+1}-1}} \\
 &< \frac{1}{(\sqrt{2})^n}
 \end{aligned}$$

olduğuna göre,

$$\begin{aligned}
 S_{2^{n+1}} &= \frac{1}{\sqrt{2}} + \left(\frac{1}{2\sqrt{3}} + \frac{1}{3\sqrt{4}} \right) + \left(\frac{1}{4\sqrt{5}} + \frac{1}{5\sqrt{6}} + \frac{1}{6\sqrt{7}} + \frac{1}{7\sqrt{8}} \right) + \\
 &+ \cdots + \left(\frac{1}{2^n\sqrt{2^n+1}} + \cdots + \frac{1}{(2^{n+1}-1)\sqrt{2^{n+1}}} \right) \\
 &< \frac{1}{\sqrt{2}} + \frac{1}{(\sqrt{2})^2} + \cdots + \frac{1}{(\sqrt{2})^n} = \frac{1}{\sqrt{2}} \left(1 + \frac{1}{\sqrt{2}} + \cdots + \frac{1}{(\sqrt{2})^{n-1}} \right) \\
 &= \frac{1}{\sqrt{2}} \frac{1 - \frac{1}{(\sqrt{2})^n}}{1 - \frac{1}{\sqrt{2}}} = \frac{1}{\sqrt{2}-1} \left(1 - \frac{1}{(\sqrt{2})^n} \right) < \frac{1}{\sqrt{2}-1}
 \end{aligned}$$

olduğu elde edilir. (S_n) artan ve üstten sınırlı olduğunu göre, (çünkü $\forall n \in \mathbb{N}$ için $S_n < S_{2^n} < \frac{1}{\sqrt{2}-1}$ dir.) verilen seri yakınsaktır.

$$\begin{aligned}
 (c) \quad S_n &= \sum_{k=1}^n \frac{1}{\sqrt{(2k-1)(2k+1)}} = \frac{1}{\sqrt{1 \cdot 3}} + \frac{1}{\sqrt{3 \cdot 5}} + \cdots + \frac{1}{\sqrt{(2n-1)(2n+1)}} \\
 &> \frac{2}{1+3} + \frac{2}{3+5} + \cdots + \frac{2}{2n-1+2n+1} \\
 &= \frac{1}{2} + \frac{1}{4} + \cdots + \frac{1}{2n} > \frac{1}{2} \left(\ln 2 + \ln \frac{3}{2} + \cdots + \ln \frac{n+1}{n} \right) \\
 &= \frac{1}{2} \ln(n+1)
 \end{aligned}$$

ve $\lim_{n \rightarrow \infty} \ln(n+1) = +\infty$ olduğunu göre, $\lim_{n \rightarrow \infty} S_n = +\infty$ olur. Demek ki, verilen seri iraksaktır.

$$(d) \quad \forall k \in \mathbb{N} \text{ için } \frac{\sin^4 2k}{(k+1)(k+2)} \leq \frac{1}{(k+1)(k+2)} = \frac{1}{k+1} - \frac{1}{k+2} \text{ olduğuuna göre,} \\
 \forall n \in \mathbb{N} \text{ için}$$

$$\begin{aligned}
 S_n &= \sum_{k=1}^n \frac{\sin^4 2k}{(k+1)(k+2)} \leq \sum_{k=1}^n \left(\frac{1}{k+1} - \frac{1}{k+2} \right) \\
 &= \left(\frac{1}{2} - \frac{1}{3} \right) + \left(\frac{1}{3} - \frac{1}{4} \right) + \cdots + \left(\frac{1}{n+1} - \frac{1}{n+2} \right) \\
 &= \frac{1}{2} - \frac{1}{n+2} < \frac{1}{2}
 \end{aligned}$$

olduğu elde edilir. (S_n) dizisi artan ve üstten sınırlı olduğundan yakınsak, dolayısıyla, verilen seri de yakınsaktır. \diamond

- (7) Terimleri negatif olmayan $\sum_{n=1}^{\infty} a_n$ (A) serisi yakınsak ise $\sum_{n=1}^{\infty} \sqrt{a_n a_{n+1}}$ (A') serisi de yakınsaktır. Gösteriniz. Bunun karşılıkta doğruludur? (a_n) monoton ise karşıtı için ne dersiniz?

Çözüm: (A) serisinin kısmi toplamlar dizisi (S_n) olsun (yani, $S_n = a_1 + a_2 + \dots + a_n$, $n \in \mathbb{N}$ olsun). (A) yakınsak olduğunu, $\forall n \in \mathbb{N}$ için $S_n \leq S$ olacak şekilde bir $S > 0$ sayısı vardır. $\sum_{n=1}^{\infty} \sqrt{a_n a_{n+1}}$ (A') serisinin n . kısmi toplamı $S'_n = \sum_{k=1}^n \sqrt{a_k a_{k+1}}$ olsun. $\forall k = 1, 2, \dots, n$ için $\sqrt{a_k a_{k+1}} \leq \frac{1}{2}(a_k + a_{k+1})$ olduğuna göre,

$$S'_n \leq \frac{1}{2} \sum_{k=1}^n (a_k + a_{k+1}) = \frac{1}{2}(S_n + S_{n+1} - a_1) \leq \frac{1}{2}(2S - a_1)$$

olduğu elde edilir. Pozitif terimli (A') serisinin (S'_n) kısmi toplamlar dizisi üstten sınırlı olduğunu, Teorem 8.2.2 gereğince yakınsaktır.

Bu önermenin karşıtı genellikle doğru değildir. Örneğin, terimleri

$$a_n = \begin{cases} 0, & n = 2k - 1 \text{ ise}, \\ \frac{1}{k}, & n = 2k \text{ ise} \end{cases}$$

şeklinde tanımlanan (a_n) dizisi için (A') serisi yakınsak (çünkü $\forall n \in \mathbb{N}$ için $\sqrt{a_n a_{n+1}} = 0$ dir) fakat (A) serisi iraksaktır (çünkü, $\sum_{n=1}^{\infty} a_n = \sum_{k=1}^{\infty} a_{2k} = 1 + \frac{1}{2} + \dots + \frac{1}{n} + \dots$ iraksaktır).

(a_n) monoton azalan (artan) bir dizi, yani $\forall n \in \mathbb{N}$ için $a_n \geq a_{n+1}$ ($a_n \leq a_{n+1}$)

$$a_{n+1} \leq \sqrt{a_n a_{n+1}} \leq \frac{1}{2}(a_n + a_{n+1}) \leq a_n$$

$$(a_n \leq \sqrt{a_n a_{n+1}} \leq \frac{1}{2}(a_n + a_{n+1}) \leq a_{n+1})$$

olacağından Teorem 8.2.4 gereğince (A) ve (A') serilerinin karakterleri aynıdır. ◇

- (8) $\forall n \in \mathbb{N}$ için $a_n > 0$, $a_n \geq a_{n+1}$ ve $\sum_{n=1}^{\infty} a_n$ (A) serisi yakınsak olsun.
 $\lim_{n \rightarrow \infty} na_n = 0$ olduğunu gösteriniz.

Cözüm: (A) yakınsak olduğunu göre, Cauchy kriteri gereğince $\forall \varepsilon > 0$ için $\exists n_{\varepsilon} \in \mathbb{N}$ öyleki $\forall n \geq n_{\varepsilon}$ ve $\forall p \in \mathbb{N}$ için

$$0 < a_{n+1} + \cdots + a_{n+p} < \frac{\varepsilon}{2}$$

olur. (a_n) monoton azalan bir dizi olduğunu göre buradan $pa_{n+p} < \frac{\varepsilon}{2}$ olduğu elde edilir. Buna göre, $\forall n \geq n_{\varepsilon}$ için $p = n$ ve $p = n + 1$ dersek sırasıyla $2na_{2n} < \varepsilon$ ve $(2n + 1)a_{2n+1} < \varepsilon$ bulunur. Demek ki, $\forall n \geq 2n_{\varepsilon}$ için $na_n < \varepsilon$ ve dolayısıyla, $\lim_{n \rightarrow \infty} na_n = 0$ olduğu anlaşılır. \diamond

- (9) $\sum_{n=1}^{\infty} a_n$ pozitif tanımlı serisi yakınsak ve $S_n = \sum_{k=1}^n a_k$, $n \in \mathbb{N}$ olsun.
 $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{S_n}{n}$ serisinin iraksak olduğunu gösteriniz.

Cözüm: $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{S_n}{n}$ serisinin n . kısmi toplamı $S'_n = \frac{S_1}{1} + \frac{S_2}{2} + \cdots + \frac{S_n}{n}$ olsun. $\forall n \in \mathbb{N}$ için $S_n \geq S_1$ olduğundan

$$S'_n \geq \frac{S_1}{1} + \frac{S_1}{2} + \cdots + \frac{S_1}{n} = S_1 \left(1 + \frac{1}{2} + \cdots + \frac{1}{n}\right)$$

ve $\lim_{n \rightarrow \infty} \left(1 + \frac{1}{2} + \cdots + \frac{1}{n}\right) = +\infty$ olduğunu göre, $\lim_{n \rightarrow \infty} S'_n = +\infty$ olur.

Demek ki, $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{S_n}{n}$ serisi iraksaktır.

- (10) $\sum_{n=1}^{\infty} a_n$ pozitif tanımlı serisi yakınsak olsun. $R_n = \sum_{k=n+1}^{\infty} a_k$ olmak üzere
 $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{a_n}{\sqrt{R_{n-1}}}$ serisinin yakınsak olduğunu gösteriniz. \diamond

Cözüm: $\forall n \in \mathbb{N}$ için

$$\begin{aligned} 0 &\leq \frac{a_n}{\sqrt{R_{n-1}}} = \frac{R_{n-1} - R_n}{\sqrt{R_{n-1}}} \\ &= (\sqrt{R_{n-1}} - \sqrt{R_n}) \frac{\sqrt{R_{n-1}} + \sqrt{R_n}}{\sqrt{R_{n-1}}} \\ &\leq 2(\sqrt{R_{n-1}} - \sqrt{R_n}) \end{aligned} \tag{8.15}$$

yazılabilir.

$\sum_{n=1}^{\infty} (\sqrt{R_{n-1}} - \sqrt{R_n})$ serisinin n . kismi toplamı

$$\begin{aligned} S'_n &= \sum_{k=1}^n (\sqrt{R_{k-1}} - \sqrt{k_n}) \\ &= (\sqrt{R_0} - \sqrt{R_1}) + (\sqrt{R_1} - \sqrt{R_2}) + \cdots + (\sqrt{R_{n-1}} - \sqrt{R_n}) \\ &= (\sqrt{R_1} - \sqrt{R_n}) \end{aligned}$$

dir. $\sum_{n=1}^{\infty} a_n$ yakınsaktır [Sonuç 8.2.4 den] $\Rightarrow \lim_{n \rightarrow \infty} R_n = 0$
 $\Rightarrow \lim_{n \rightarrow \infty} S'_n = \sqrt{R_1} - \lim_{n \rightarrow \infty} \sqrt{R_n} = \sqrt{R_1} \Rightarrow \lim_{n \rightarrow \infty} (\sqrt{R_{n-1}} - \sqrt{R_n})$
yakınsaktır [(8.15) e göre Teorem 8.2.4 ten] $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{a_n}{\sqrt{R_{n-1}}}$ yakınsaktır. \diamond

(11) $\sum_{n=1}^{\infty} a_n$ pozitif tanımlı serisi iraksak ve $S_n = \sum_{k=1}^n a_k$, $n \in \mathbb{N}$ olsun. $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{a_n}{S_n}$ serisinin iraksak olduğunu gösteriniz.

Cözüm: $\forall n \in \mathbb{N}$ ve $\forall p \in \mathbb{N}$ için

$$\begin{aligned} \frac{a_{n+1}}{S_{n+1}} + \frac{a_{n+2}}{S_{n+2}} + \cdots + \frac{a_{n+p}}{S_{n+p}} &\geq \frac{a_{n+1} + a_{n+2} + \cdots + a_{n+p}}{S_{n+p}} \\ &= \frac{S_{n+p} - S_n}{S_{n+p}} = 1 - \frac{S_n}{S_{n+p}} \end{aligned}$$

yazabilirmiz. $\sum a_n$ iraksak olduğundan, $\lim_{m \rightarrow \infty} S_m = +\infty$ olur. Son eşitsizlikte n' i sabit tutarak $p \rightarrow \infty$ iken limite gecersek

$$\lim_{p \rightarrow \infty} \left(\frac{a_{n+1}}{S_{n+1}} + \cdots + \frac{a_{n+p}}{S_{n+p}} \right) \geq 1 - S_n \lim_{p \rightarrow \infty} \frac{1}{S_{n+p}} = 1$$

olduğu elde edilir. Buradan Cauchy kriteri gereğince $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{a_n}{S_n}$ serisinin iraksak olduğu anlaşıılır. \diamond

(12) Terimleri negatif olmayan $\sum_{n=1}^{\infty} a_n$ serisi yakınsak olsun. Her $\varepsilon > 0$ sayısı için $\sum_{n=1}^{\infty} a_n^{1+\varepsilon}$ serisinin yakınsak olduğunu gösteriniz.

Cözüm: $\sum a_n$ ve $\sum a_n^{1+\varepsilon}$ serilerinin n . kısmi toplamları sırasıyla S_n ve S'_n olsun. $\sum a_n$ yakınsaktır $\Rightarrow \forall n \in \mathbb{N}$ için $0 \leq S_n \leq S$ olacak şekilde $S > 0$ sayısı vardır. O zaman,

$$\begin{aligned} S'_n &= a_1^{1+\varepsilon} + a_2^{1+\varepsilon} + \cdots + a_n^{1+\varepsilon} \\ &\leq \begin{cases} (a_1 + a_2 + \cdots + a_n)^{1+\varepsilon}, & \varepsilon > 0 \text{ sayısı tam ise,} \\ (a_1 + a_2 + \cdots + a_n)^{2+[\varepsilon]}, & \varepsilon > 0 \text{ sayısı tam degilse} \end{cases} \\ &\leq \begin{cases} S^{1+\varepsilon}, & \varepsilon > 0 \text{ sayısı tam ise,} \\ S^{2+[\varepsilon]}, & \varepsilon > 0 \text{ sayısı tam degilse} \end{cases} \end{aligned}$$

olduğu, dolayısıyla, (S'_n) dizisinin üstten sınırlı olduğu elde edilir. Demek ki, $\forall \varepsilon > 0$ için $\sum_{n=1}^{\infty} a_n^{1+\varepsilon}$ serisi yakınsaktır. \diamond

Uyarı 8.6.1 Problem (12) deki önermenin tersi genellikle doğru değildir.

Örneğin, $a_n = \frac{1}{n}$, $n \in \mathbb{N}$ dizisi için $\sum_{n=1}^{\infty} a_n^2 = \sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{n^2}$ yakınsak $\sum_{n=1}^{\infty} a_n = \sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{n}$ serisi ise iraksaktır.

- (13) Terimleri negatif olmayan (a_n) dizisi verilmiş olsun. $\sum_{n=1}^{\infty} a_n$ (A) serisi yakınsak olduğunda aşağıdaki serilerinde yakınsak olacaklarını gösteriniz.

(a) $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{a_n}{1+a_n}$;	(b) $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{a_n}{1+na_n}$;
(c) $\sum_{n=1}^{\infty} \max\{a_n, a_{n+1}, a_{n+2}\}$;	(d) $\sum_{n=1}^{\infty} \min\{a_n, a_{n+1}, \dots, a_{2n-1}\}$;
(e) $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{a_n+a_{n+1}+\cdots+a_{2n-1}}{n}$;	(f) $\sum_{n=1}^{\infty} \sqrt[n]{a_n \cdot a_{n+1} \cdots a_{2n-1}}$;

Cözüm: $\forall n \in \mathbb{N}$ için $0 \leq \frac{a_n}{1+a_n} \leq a_n$ ve $0 \leq \frac{a_n}{1+na_n} \leq a_n$ olduğuna göre, Teorem 8.2.4 gereğince (a) ve (b) serileri yakınsaktır.

(c) $\forall n \in \mathbb{N}$ için $\max\{a_n, a_{n+1}, a_{n+2}\} \leq a_n + a_{n+1} + a_{n+2}$ olduğu açıktır. (A) serisi yakınsak olduğundan, bu serinin (S_n) kısmi toplamlar dizisi üstten sınırlıdır, yani $\forall n \in \mathbb{N}$ için $S_n \leq S$ olacak şekilde $S \geq 0$ sayısı

vardır. $\sum_{n=1}^{\infty} \max\{a_n, a_{n+1}, a_{n+2}\}$ (A') serisinin $n.$ kısmi toplamı S'_n olsun. $\forall n \in \mathbb{N}$ için

$$\begin{aligned} S'_n &= \sum_{k=1}^n \max\{a_k, a_{k+1}, a_{k+2}\} \leq \sum_{k=1}^n (a_k + a_{k+1} + a_{k+2}) \\ &= S_n + S_{n+1} - a_1 + S_{n+2} - a_1 - a_2 \\ &\leq S_n + S_{n+1} + S_{n+2} \leq 3S \end{aligned}$$

olduğuna göre, (S'_n) dizisi üstten sınırlıdır. Demek ki, (A') serisi yakınsaktır (Teorem 8.2.2 den).

(d) $\forall n \in \mathbb{N}$ için $\min\{a_n, a_{n+1}, \dots, a_{2n-1}\} \leq a_n$ olduğundan Teorem 8.2.4 gereğince $\sum_{n=1}^{\infty} \min\{a_n, a_{n+1}, \dots, a_{2n-1}\}$ serisi yakınsaktır.

(e) $\forall n \in \mathbb{N}$ için $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{a_n + a_{n+1} + \dots + a_{2n-1}}{n}$ (\bar{A}) serisinin $n.$ kısmi toplamı \bar{S}_n olsun. $\forall n \in \mathbb{N}$ için

$$\begin{aligned} \bar{S}_n &= a_1 + \frac{a_2 + a_3}{2} + \frac{a_3 + a_4 + a_5}{3} + \dots + \frac{a_n + a_{n+1} + \dots + a_{2n-1}}{n} \\ &\leq a_1 + a_2 \frac{1}{2} + a_3 \left(\frac{1}{3} + \frac{1}{2} \right) + a_4 \left(\frac{1}{4} + \frac{1}{3} \right) \\ &\quad + \dots + a_p \left(\frac{1}{p} + \frac{1}{p-1} + \dots + \frac{1}{\lfloor \frac{p}{2} \rfloor + 1} \right) + \dots + \\ &\quad + a_{2n-1} \left(\frac{1}{2n-1} + \frac{1}{2n-2} + \dots + \frac{1}{n} \right) \\ &\leq \sum_{m=1}^{2n-1} a_m = S_{2n-1} \leq S \end{aligned}$$

yazılabilir. (\bar{S}_n) dizisi üstten sınırlı olduğuna göre, (\bar{A}) serisi yakınsaktır (Teorem 8.2.2 den).

(f) $\forall n \in \mathbb{N}$ için

$$\sqrt[n]{a_n \cdot a_{n+1} \cdots a_{2n-1}} \leq \frac{a_n + a_{n+1} + \dots + a_{2n-1}}{n}$$

ve (e) ye göre (\bar{A}) serisi yakınsak olduğundan, dolayı Teorem 8.2.4 gereğince $\sum_{n=1}^{\infty} \sqrt[n]{a_n \cdot a_{n+1} \cdots a_{2n-1}}$ serisi yakınsaktır. \diamond

- (14) Terimleri negatif olmayan (b_n) dizisi için $\sum_{n=1}^{\infty} b_n$ (B) serisi iraksak olduğunda

$$(a) \quad \sum_{n=1}^{\infty} \frac{b_n}{1+b_n} \quad (B') ; \quad (b) \quad \sum_{n=1}^{\infty} \max\{b_n, b_{n+1}, \dots, b_{2n-1}\} \quad (\bar{B})$$

serilerinin de iraksak olduğunu gösteriniz.

Cözüm: (a) $\frac{b_n}{1+b_n} = 1 - \frac{1}{1+b_n}$ olduğundan, (B') serisinin yakınsak olması için $\lim_{n \rightarrow \infty} b_n = 0$ olması gereklidir. Bu durumda, $n \rightarrow +\infty$ iken $\frac{b_n}{1+b_n} \sim b_n$ olduğuna göre, (B) nin iraksak olması halinde (B') serisi de iraksaktır.

(b) $\forall n \in \mathbb{N}$ için $\max\{b_n, b_{n+1}, \dots, b_{2n-1}\} \geq b_n$ olduğuna göre, Teorem 8.2.4 gereğince (\bar{B}) serisi iraksaktır. \diamond

(15)

$$b_n = \begin{cases} 0, & n \neq 2^k \text{ ise,} \\ \frac{1}{2^k}, & n = 2^k \text{ ise} \end{cases}$$

$k \in \mathbb{N}$ olsun. $\sum_{n=1}^{\infty} b_n$ (B) serisinin yakınsak, $\sum_{n=1}^{\infty} \max\{b_n, b_{n+1}, \dots, b_{2n-1}\}$ (\bar{B}) serisinin de iraksak olduğunu gösteriniz.

Cözüm: $k \in \mathbb{N}$, $2^k + 1 \leq n \leq 2^{k+1}$ ise

$$2^{k+1} + 1 \leq 2n - 1 \leq 2^{k+2} - 1$$

olduğuna göre, $\max\{b_n, b_{n+1}, \dots, b_{2n-1}\} = \frac{1}{2^{k+1}}$ bulunur. Buna göre, $\forall k \in \mathbb{N}$ için

$$\sum_{n=2^k+1}^{2^{k+1}} \max\{b_n, b_{n+1}, \dots, b_{2n-1}\} = \frac{2^k}{2^{k+1}} = \frac{1}{2}$$

olduğu elde edilir. Buradan da (\bar{B}) serisinin iraksak olduğu anlaşılmıştır (Cauchy kriterinden). \diamond

(16) $\sum_{n=1}^{\infty} a_n$ ve $\sum_{n=1}^{\infty} b_n$ serileri yakınsak ise

$$(a) \sum_{n=1}^{\infty} |a_n b_n| ; \quad (b) \sum_{n=1}^{\infty} (a_n + b_n)^2 ; \quad (c) \sum_{n=1}^{\infty} \frac{|a_n|}{n} .$$

serilerinde yakınsak olduğunu gösteriniz.

Cözüm: $\forall n \in \mathbb{N}$ için $|a_n b_n| \leq \frac{1}{2}(a_n^2 + b_n^2)$, $(a_n + b_n)^2 \leq 2(a_n^2 + b_n^2)$ ve $\frac{|a_n|}{n} \leq \frac{1}{2}(a_n^2 + \frac{1}{n^2})$ olduğu açıktır. $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{n^2}$ ve Problem (12) ye göre $\sum_{n=1}^{\infty} a_n^2$ ve $\sum_{n=1}^{\infty} b_n^2$ serileri yakınsak olduğundan, $\sum_{n=1}^{\infty} (a_n^2 + b_n^2)$ ve $\sum_{n=1}^{\infty} (a_n^2 + \frac{1}{n^2})$ serileride yakınsaktırlar (Teorem 8.1.11 dan). Buna göre, Teorem 8.2.4 gereğince $\sum_{n=1}^{\infty} |a_n b_n|$, $\sum_{n=1}^{\infty} (a_n + b_n)^2$ ve $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{|a_n|}{n}$ serileri yakınsaktırlar. \diamond

- (17) (a) $\sum_{n=1}^{\infty} a_n$ (A) yakınsak ve $\sum_{n=1}^{\infty} b_n$ (B) iraksak,
(b) (A) ve (B) serileri iraksak

oldukları durumlarda $\sum_{n=1}^{\infty} (a_n + b_n)$ (C) serisinin karakterini inceleyiniz.

Cözüm: (a) durumunda (C) serisi iraksaktır. Gerçekten, (C) serisi yakınsak olduğunda $b_n = (a_n + b_n) - a_n$ eşitliğinden Teorem 8.1.11 gereğince (B) serisi yakınsak olacaktır.

(b) $a_n = 1 + \frac{1}{n}$, $b_n = \frac{1}{n}$, $n \in \mathbb{N}$ için (A), (B) ve $\sum_{n=1}^{\infty} (a_n + b_n) = \sum_{n=1}^{\infty} (1 + \frac{2}{n})$ serileri iraksaktırlar. $a_n = (-1)^{n-1}$, $b_n = (-1)^n$, $n \in \mathbb{N}$ için (A) ve (B) serileri iraksak fakat $\sum_{n=1}^{\infty} (a_n + b_n) = \sum_{n=1}^{\infty} 0 = 0$ serisi yakınsaktır. Demek ki, (b) durumunda (C) serisinin yakınsaklılığı üzerine kesin bir şey söyleyemeyez. \diamond

- (18) Karşılaştırma testlerinden yararlanarak genel terimleri aşağıdaki şekilde verilen serilerin karakterini inceleyiniz.

$$\begin{array}{ll} (a) \quad a_n = \frac{n+1}{n^2} ; & (b) \quad a_n = \frac{2n^2+5n+1}{\sqrt{n^6+3n^2+2}} ; \\ (c) \quad a_n = \frac{5+3.(-1)^{n-1}}{2^n} ; & (d) \quad a_n = \frac{\cos(\frac{\pi}{4n})}{\sqrt[5]{2n^5-1}} ; \\ (e) \quad a_n = \frac{\ln n + \sin n}{n^2+2 \ln n} ; & (f) \quad a_n = \frac{n+2}{n^2(4+3 \sin(\frac{\pi n}{3}))} ; \\ (g) \quad a_n = \frac{\arcsin \frac{n-1}{n+1}}{n \sqrt{\ln(n+1)}} ; & (h) \quad a_n = \frac{n^5(\sqrt{2}+\sin \sqrt{n})}{2^n+n} . \end{array}$$

Cözüm: (a) $b_n = \frac{1}{n}$, $n \in \mathbb{N}$ olmak üzere $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{a_n}{b_n} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\frac{n+1}{n^2}}{\frac{1}{n}} = 1$ ve $\sum b_n = \sum \frac{1}{n}$ serisi iraksak olduğundan, $\sum a_n$ serisi iraksaktır.

(b) $b_n = \frac{1}{n}$, $n \in \mathbb{N}$ olmak üzere

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{a_n}{b_n} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{2n^2 + 5n + 1}{\sqrt{n^6 + 3n^2 + 2}} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{2 + \frac{5}{n} + \frac{1}{n^2}}{\sqrt{1 + \frac{3}{n^4} + \frac{2}{n^6}}} = 2$$

ve $\sum \frac{1}{n}$ serisi iraksak olduğundan, $\sum a_n$ serisi iraksaktır.

(c) $\forall n \in \mathbb{N}$ için $2 \leq 5 + 3(-1)^{n-1} \leq 8$ olduğuna göre, $0 < a_n = \frac{5+3(-1)^{n-1}}{2^n} \leq \frac{8}{2^n}$ ve $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{2^n}$ serisi yakınsak olduğundan, $\sum_{n=1}^{\infty} a_n$ serisi yakınsaktır.

(d) $b_n = \frac{1}{n}$, $n \in \mathbb{N}$ olmak üzere

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{a_n}{b_n} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{n \cos(\frac{\pi}{4n})}{\sqrt[5]{2n^5 - 1}} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\cos(\frac{\pi}{4n})}{\sqrt[5]{2 - \frac{1}{n^5}}} = \frac{1}{\sqrt[5]{2}}$$

ve $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{n}$ serisi iraksak olduğundan, $\sum_{n=1}^{\infty} a_n$ serisi iraksaktır.

(e) $b_n = \frac{\ln n}{n^2}$, $n = 2, 3, \dots$ olmak üzere

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{a_n}{b_n} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{n^2(\ln n + \sin n)}{(n^2 + 2\ln n)\ln n} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1 + \frac{\sin n}{n^2 \ln n}}{1 + 2\frac{\ln n}{n^2}} = 1$$

ve $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{\ln n}{n^2}$ serisi yakınsak olduğuna göre, (Cauchy integral testinden)

$\sum_{n=1}^{\infty} a_n$ serisi yakınsaktır.

(f) $\forall n \in \mathbb{N}$ için $1 \leq 4 + 3 \sin(\frac{\pi n}{3}) \leq 7$ olduğuna göre, $\frac{1}{7} \frac{n+2}{n^2} \leq a_n \leq \frac{n+2}{n^2}$

ve $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{n+2}{n^2} = \sum_{n=1}^{\infty} \left(\frac{1}{n} + \frac{2}{n^2} \right)$ serisi iraksak olduğuna göre, $\sum_{n=1}^{\infty} a_n$ serisi iraksaktır.

(g) $b_n = \frac{1}{(n+1)\sqrt{\ln(n+1)}}$, $n \in \mathbb{N}$ olmak üzere

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{a_n}{b_n} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{n+1}{n} \arcsin \frac{n-1}{n+1} = \arcsin 1 = \frac{\pi}{2}$$

ve $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{(n+1)\sqrt{\ln(n+1)}}$ serisi iraksak olduğuna göre, (Bkz. Örnek 8.2.23)
 $\sum_{n=1}^{\infty} a_n$ serisi iraksaktır.

(h) $\forall n \in \mathbb{N}$ için $0 < a_n = \frac{n^5 \sqrt{2} + \sin \sqrt{n}}{1 + \frac{n}{2^n}} \leq (1 + \sqrt{2}) \frac{n^5}{2^n}$ ve $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{n^5}{2^n}$ serisi yakınsak olduğuna göre (D'alembert testinden) $\sum_{n=1}^{\infty} a_n$ serisi yakınsaktır. \diamond

(19) $(n^p a_n)$ – Testi yardımıyla genel terimleri aşağıda verilen serilerin karakterini inceleyiniz.

(a) $a_n = \frac{1}{\sqrt{(2n+1)(2n+3)}}$;	(b) $a_n = 1 - \cos \frac{2\pi}{n}$;
(c) $a_n = \ln \left(1 + \frac{1}{n\sqrt[3]{n}}\right)$;	(d) $a_n = \frac{1}{n} \arctan \frac{1}{2\sqrt{n}}$;
(e) $a_n = (e^{\frac{1}{n}} - 1) \sin \frac{1}{\sqrt{n+1}}$;	(f) $a_n = \sin \frac{2n+1}{n^3+5n+3}$;
(g) $a_n = e^{\frac{(\sqrt[3]{n}+1)}{(n^2+3)}} - 1$;	(h) $a_n = \frac{\ln(1+\sin(\frac{1}{n}))}{n+\ln^2 n}$;
(i) $a_n = \log_{2^n} \left(1 + \frac{\sqrt[n]{3}}{n}\right)$;	(j) $a_n = \frac{\sqrt{n+1}-\sqrt{n-1}}{\sqrt{n+2}}$.

Cözüm: (a) $a_n = \frac{1}{n\sqrt{(2+\frac{1}{n})(2+\frac{3}{n})}} \Rightarrow \lim_{n \rightarrow \infty} na_n = \frac{1}{2} \Rightarrow \sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{\sqrt{(2n+1)(2n+3)}}$ iraksaktır.

(b) $t \rightarrow 0$ iken $\cos t = 1 - \frac{t^2}{2} + o(t^2)$ olduğuna göre,

$$\begin{aligned} a_n = 1 - \cos \frac{2\pi}{n} &= \frac{1}{2} \left(\frac{2\pi}{n} \right)^2 + o\left(\frac{1}{n^2}\right) \\ &\Rightarrow \lim_{n \rightarrow \infty} n^2 a_n = 2 \Rightarrow \sum_{n=1}^{\infty} \left(1 - \cos \frac{2\pi}{n}\right) \end{aligned}$$

yakınsaktır.

(c) $t \rightarrow 0$ iken $\ln(1+t) = t - \frac{t^2}{2} + \frac{t^3}{3} + o(t^3)$ olduğuna göre,

$$\begin{aligned} a_n = \ln \left(1 + \frac{1}{n\sqrt[3]{n}}\right) &= \frac{1}{n\sqrt[3]{n}} + o\left(\frac{1}{n^2\sqrt[3]{n^2}}\right) \\ &\Rightarrow \lim_{n \rightarrow \infty} n^{\frac{4}{3}} a_n = 1 \Rightarrow \sum_{n=1}^{\infty} \ln \left(1 + \frac{1}{n\sqrt[3]{n}}\right) \end{aligned}$$

yakınsaktır.

(d) $t \rightarrow 0$ iken $\arctan t = t - \frac{t^3}{3} + o(t^3)$ olduğuna göre,

$$\begin{aligned} a_n = \frac{1}{n} \arctan \frac{1}{2\sqrt{n}} &= \frac{1}{2n\sqrt{n}} + o\left(\frac{1}{4n^2}\right) \\ \Rightarrow \lim_{n \rightarrow \infty} n^{\frac{3}{2}} a_n &= \frac{1}{2} \Rightarrow \sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{n} \arctan \frac{1}{2\sqrt{n}} \end{aligned}$$

yakınsaktır.

(e) $t \rightarrow 0$ iken $e^t = 1 + t + o(t)$ ve $\sin t = t + o(t)$ olduğuna göre,

$$\begin{aligned} a_n &= (e^{\frac{1}{n}} - 1) \sin \frac{1}{\sqrt{n+1}} \\ &= \left(\frac{1}{n} + o\left(\frac{1}{n}\right)\right) \left(\frac{1}{\sqrt{n+1}} + o\left(\frac{1}{\sqrt{n+1}}\right)\right) \\ &= \frac{1}{n\sqrt{n+1}} + o\left(\frac{1}{n\sqrt{n+1}}\right) \\ \Rightarrow \lim_{n \rightarrow \infty} n^{\frac{3}{2}} a_n &= 1 \Rightarrow \sum_{n=1}^{\infty} (e^{\frac{1}{n}} - 1) \sin \frac{1}{\sqrt{n+1}} \end{aligned}$$

yakınsaktır.

(f) $t \rightarrow 0$ iken $\sin t = t + o(t)$ olduğuna göre,

$$\begin{aligned} a_n = \sin \frac{2n+1}{n^3+5n+3} &= \frac{2n+1}{n^3+5n+3} + o\left(\sin \frac{2n+1}{n^3+5n+3}\right) \\ \Rightarrow \lim_{n \rightarrow \infty} n^2 a_n &= 2 \Rightarrow \sum_{n=1}^{\infty} \sin \frac{2n+1}{n^3+5n+3} \end{aligned}$$

yakınsaktır.

(g) $t \rightarrow 0$ iken $e^t = 1 + t + o(t)$ olduğuna göre,

$$\begin{aligned} a_n &= e^{\frac{(\sqrt[3]{n+1})}{(n^2+3)}} - 1 = \frac{\sqrt[3]{n+1}}{n^2+3} + o\left(\frac{\sqrt[3]{n+1}}{n^2+3}\right) \\ \Rightarrow \lim_{n \rightarrow \infty} n^{\frac{5}{3}} a_n &= 1 \Rightarrow \sum_{n=1}^{\infty} \left(e^{\frac{(\sqrt[3]{n+1})}{(n^2+3)}} - 1\right) \end{aligned}$$

yakınsaktır.

$$\begin{aligned}
 (h) \quad a_n &= \frac{1}{n+\ln^2 n} \ln\left(1 + \sin\left(\frac{1}{n}\right)\right) = \frac{1}{n+\ln^2 n} \left(\sin\left(\frac{1}{n}\right) + o\left(\sin\left(\frac{1}{n}\right)\right) \right) \\
 &= \frac{1}{n+\ln^2 n} \left(\frac{1}{n} + o\left(\frac{1}{n^2}\right) \right) + \frac{1}{n+\ln^2 n} \left(\frac{1}{n} + o\left(\frac{1}{n^2}\right) \right) \\
 &= \frac{1}{n(n+\ln^2 n)} + \frac{1}{n+\ln^2 n} \cdot o\left(\frac{1}{n}\right) \\
 \Rightarrow \lim_{n \rightarrow \infty} n^2 a_n &= \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{n}{n+\ln^2 n} + \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{n^2}{n+\ln^2 n} \cdot o\left(\frac{1}{n}\right) = 1 \\
 \Rightarrow \sum_{n=1}^{\infty} \frac{\ln\left(1 + \sin\left(\frac{1}{n}\right)\right)}{n+\ln^2 n}
 \end{aligned}$$

yakınsaktır.

$$\begin{aligned}
 (i) \quad a_n &= \log_{2^n} \left(1 + \frac{\sqrt[n]{3}}{n} \right) = \frac{1}{n \ln 2} \ln \left(1 + \frac{\sqrt[n]{3}}{n} \right) \\
 &= \frac{1}{n \ln 2} \left(\frac{\sqrt[n]{3}}{n} + o\left(\frac{\sqrt[n]{3}}{n}\right) \right) = \frac{1}{\ln 2} \frac{\sqrt[n]{3}}{n^2} + o\left(\frac{\sqrt[n]{3}}{n^2}\right) \\
 \Rightarrow \lim_{n \rightarrow \infty} n^2 a_n &= \frac{1}{\ln 2} \Rightarrow \sum_{n=1}^{\infty} \log_{2^n} \left(1 + \frac{\sqrt[n]{3}}{n} \right)
 \end{aligned}$$

yakınsaktır.

$$\begin{aligned}
 (j) \quad a_n &= \frac{\sqrt{n+1} - \sqrt{n-1}}{\sqrt{n+2}} = \frac{2}{\sqrt{n+2}(\sqrt{n+1} + \sqrt{n-1})} \\
 \Rightarrow \lim_{n \rightarrow \infty} n a_n &= \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{2}{\sqrt{1 + \frac{2}{n}} (\sqrt{1 + \frac{1}{n}} + \sqrt{1 - \frac{1}{n}})} = 1 \\
 \Rightarrow \sum_{n=1}^{\infty} \frac{\sqrt{n+1} - \sqrt{n-1}}{\sqrt{n+2}}
 \end{aligned}$$

ıraksaktır. \diamond

- (20) D'Alembert oran testinden yararlanarak aşağıda genel terimi verilen serilerin karakterlerini inceleyiniz.

- (a) $a_n = \frac{2n-1}{(2n)!!}$; (b) $a_n = \frac{3^n \cdot n!}{n^n}$;
 (c) $a_n = n \tan \frac{\pi}{2^{n+1}}$; (d) $a_n = \frac{n!}{n^n}$;
 (e) $a_n = \frac{(n!)^2}{3^{n^2}}$; (f) $a_n = \frac{(n!)^2}{(2n)!}$;
 (g) $a_n = \frac{1 \cdot 3 \cdot 5 \cdots (2n-1)}{3^n \cdot n!}$; (h) $a_n = \frac{2 \cdot 5 \cdots (3n+2)}{2^n \cdot (n+1)!}$;
 (i) $a_n = \frac{3 \cdot 6 \cdots (3n)}{(n+1)!} \arcsin \frac{1}{2^n}$; (j) $a_n = \frac{(3n)!}{(n!)^3 4^{3n}}$.

Cözüm: (a) $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{a_{n+1}}{a_n} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{(2n)!!(2n+1)}{(2n+2)!!(2n-1)} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{2n+1}{(2n+2)(2n-1)} = 0 < 1$ olduğuna göre, bu seri yakınsaktır.

(b) $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{a_{n+1}}{a_n} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{3(n+1)n^n}{(n+1)^{n+1}} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{3 \cdot n^n}{(n+1)^n} \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{3}{(1+\frac{1}{n})^n} = \frac{3}{e} > 1$ olduğuna göre, bu seri iraksaktır.

(c) $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{a_{n+1}}{a_n} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{n+1}{n} \frac{\tan \frac{\pi}{2^{n+2}}}{\tan \frac{\pi}{2^{n+1}}} [t \rightarrow 0 \text{ iken } \tan t \sim t \text{ olduğundan}]$

$$= \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{n+1}{n} \frac{\frac{\pi}{2^{n+2}}}{\frac{\pi}{2^{n+1}}} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{n+1}{n} \frac{1}{2} = \frac{1}{2} < 1$$

olduğuna göre, bu seri yakınsaktır.

(d) $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{a_{n+1}}{a_n} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{(n+1)!n^n}{(n+1)^{n+1}n!} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{n^n}{(n+1)^n} = \frac{1}{e} < 1$ olduğuna göre, bu seri yakınsaktır.

(e) $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{a_{n+1}}{a_n} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{[(n+1)!]^2 3^{n^2}}{3^{(n+1)^2} (n!)^2} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{(n+1)^2}{3^{2n+1}} [L'Hospital kuralından]$

$$= \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{2(n+1)}{2 \cdot 3^{2n+1} \ln 3} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{2}{4 \cdot 3^{2n+1} \ln^2 3} = 0 < 1$$

olduğuna göre, bu seri yakınsaktır.

(f) $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{a_{n+1}}{a_n} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{[(n+1)!]^2 (2n)!}{(2n+2)!.(n!)^2} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{(n+1)^2}{2^{n+2}} = +\infty > 1$ olduğuna göre, bu seri iraksaktır.

(g) $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{a_{n+1}}{a_n} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1 \cdot 3 \cdot 5 \cdots (2n-1)(2n+1)3^{n^2}}{3^{n+1}(n+1)1 \cdot 3 \cdots (2n-1)} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{2n+1}{3(n+1)} = \frac{2}{3} < 1$ olduğuna göre, bu seri yakınsaktır.

(h) $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{a_{n+1}}{a_n} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{2 \cdot 5 \cdots (3n+2)(3n+5)2^n(n+1)!}{2^{n+1}(n+2)!2 \cdot 5 \cdots (3n+2)} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{3n+5}{2(n+2)} = \frac{3}{2} > 1$ olduğuna göre, bu seri iraksaktır.

(i) $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{a_{n+1}}{a_n} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{3 \cdot 6 \cdots (3n)(3n+3) \arcsin \frac{1}{2^{n+1}} (n+1)!}{3 \cdot 6 \cdots (3n) \arcsin \frac{1}{2^n} (n+2)!}$
 $[t \rightarrow 0 \text{ iken } \arcsin t \sim t \text{ olduğundan}]$

$$= \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{(3n+3) \frac{1}{2^{n+1}}}{\frac{1}{2^n}(n+2)} = \frac{3}{2} \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{n+1}{n+2} = \frac{3}{2} > 1$$

olduğuna göre, bu seri iraksaktır.

$$(j) \quad \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{a_{n+1}}{a_n} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{(3n+3)!(n!)^3 4^{3n}}{[(n+1)!]^3 4^{3n+3} (3n)!}$$

$$= \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{(3n+1)(3n+2)(3n+3)}{(n+1)^3 4^3} = \left(\frac{3}{4}\right)^3 < 1$$

olduğuna göre, bu seri yakınsaktır. \diamond

- (21) Cauchy kök testinden yararlanarak aşağıda genel terimi verilen serilerin karakterlerini inceleyiniz.

$$(a) \quad a_n = \frac{1}{(\ln n)^n}, \quad n \geq 2; \quad (b) \quad a_n = \left(\frac{\sqrt{n}+2}{\sqrt{n}+3}\right)^{\frac{3}{2}};$$

$$(c) \quad a_n = 3^{n+1} \left(\frac{n+2}{n+3}\right)^{n^2}; \quad (d) \quad a_n = \left(\arcsin \frac{1}{n}\right)^n;$$

$$(e) \quad a_n = \frac{n^4 [\sqrt{5} + (-1)^n]^n}{4^n}; \quad (f) \quad a_n = \frac{n^{n+1}}{(3n^2+2n+1)^{\frac{n+3}{2}}};$$

$$(g) \quad a_n = \frac{n^\alpha}{(\ln(n+1))^{\frac{n}{2}}}, \quad \alpha \in \mathbb{R}.$$

Cözüm: (a) $\lim_{n \rightarrow \infty} \sqrt[n]{a_n} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1}{\ln n} = 0 < 1$ olduğuna göre, bu seri yakınsaktır.

$$(b) \quad \lim_{n \rightarrow \infty} \sqrt[n]{a_n} = \lim_{n \rightarrow \infty} \left(\frac{\sqrt{n}+2}{\sqrt{n}+3}\right)^{\sqrt{n}} = \lim_{n \rightarrow \infty} \left(1 - \frac{1}{\sqrt{n}+3}\right)^{\sqrt{n}}$$

$$= \lim_{n \rightarrow \infty} \left[\left(1 - \frac{1}{\sqrt{n}+3}\right)^{-\left(\sqrt{n}+3\right)}\right]^{-\frac{\sqrt{n}}{\sqrt{n}+3}}$$

$$= e^{-\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\sqrt{n}}{\sqrt{n}+3}} = \frac{1}{e} < 1$$

olduğuna göre, bu seri yakınsaktır.

$$(c) \quad \lim_{n \rightarrow \infty} \sqrt[n]{a_n} = \lim_{n \rightarrow \infty} 3^{1+\frac{1}{n}} \left(\frac{n+2}{n+3}\right)^n = 3 \lim_{n \rightarrow \infty} \left(1 - \frac{1}{n+3}\right)^n = 3e^{-\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{n}{n+3}} =$$

$$e^{\frac{3}{e}} > 1$$

olduğuna göre, bu seri iraksaktır.

$$(d) \quad \lim_{n \rightarrow \infty} \sqrt[n]{a_n} = \lim_{n \rightarrow \infty} \arcsin \frac{1}{n} = \arcsin 0 = 0 < 1$$

olduğuna göre, bu seri yakınsaktır.

$$(e) \quad \sqrt[n]{a_n} = \frac{n^{\frac{4}{n}} [\sqrt{5} + (-1)^n]}{4}$$

$$\lim_{k \rightarrow \infty} \sqrt[2k]{a_{2k}} = \frac{\sqrt{5} + 1}{4} \lim_{k \rightarrow \infty} (2k)^{\frac{4}{2k}} = \frac{\sqrt{5} + 1}{4}$$

ve

$$\lim_{k \rightarrow \infty} \sqrt[2k-1]{a_{2k-1}} = \frac{\sqrt{5}-1}{4} \lim_{k \rightarrow \infty} (2k-1)^{\frac{4}{2k-1}} = \frac{\sqrt{5}-1}{4}$$

olduğu elde edilir. Buna göre, $\overline{\lim}_{n \rightarrow \infty} \sqrt[n]{a_n} = \frac{\sqrt{5}+1}{4} < 1$ yazılabilir. Demek ki, bu seri yakınsaktır.

$$\begin{aligned} (f) \quad \lim_{n \rightarrow \infty} \sqrt[n]{a_n} &= \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{n^{1+\frac{1}{n}}}{(3n^2+2n+1)^{\frac{n+3}{2n}}} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{n^{1+\frac{1}{n}}}{n^{1+\frac{3}{n}}(3+\frac{2}{n}+\frac{1}{n^2})^{\frac{n+3}{2n}}} \\ &= \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1}{n^{\frac{2}{n}}(3+\frac{2}{n}+\frac{1}{n^2})^{\frac{n+3}{2n}}} = \frac{1}{\sqrt{3}} < 1 \end{aligned}$$

olduğuna göre, bu seri yakınsaktır.

(g) $\lim_{n \rightarrow \infty} \sqrt[n]{a_n} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{n^{\frac{\alpha}{n}}}{\sqrt[n]{\ln(n+1)}} = 0 < 1$ olduğuna göre, bu seri her $\alpha \in \mathbb{R}$ için yakınsaktır. \diamond

- (22) Raabe veya Gauss testlerinden yararlanarak aşağıda genel terimi verilen serilerin karakterlerini inceleyiniz.

- (a) $a_n = (2 - \sqrt{a})(2 - \sqrt[3]{a}) \cdots (2 - \sqrt[n]{a})$, $a > 0$;
- (b) $a_n = \frac{n!e^n}{n^{n+p}}$;
- (c) $a_n = \frac{\sqrt{n!}}{(2+\sqrt{1})(2+\sqrt{2}) \cdots (2+\sqrt{n})}$;
- (d) $a_n = \frac{p(p+1)\cdots(p+n-1)}{n!} \frac{1}{n^q}$;
- (e) $a_n = \left(\frac{(2n-1)!!}{(2n)!!}\right)^p \frac{1}{n^q}$;
- (f) $a_n = \frac{(n+1)!}{\beta(\beta+1)\cdots(\beta+n)n^\alpha}$, $\beta > 0$.

Cözüm: (a) $\frac{a_n}{a_{n+1}} = \frac{1}{2 - \sqrt[n+1]{a}}$ ve $n \rightarrow \infty$ iken

$$\begin{aligned} \sqrt[n+1]{a} &= e^{\frac{\ln a}{n+1}} = 1 + \frac{\ln a}{n} \left(1 - \frac{1}{n+1}\right) + \frac{\ln^2 a}{2(n+1)^2} + o\left(\frac{1}{(n+1)^2}\right) \\ &= 1 + \frac{\ln a}{n} + \frac{\Theta_n}{n^2}, \quad |\Theta_n| < c \end{aligned}$$

olduğuna göre,

$$\frac{a_n}{a_{n+1}} = \frac{1}{1 - \frac{\ln a}{n} - \frac{\Theta_n}{n^2}} = 1 + \frac{\ln a}{n} + \frac{\widetilde{\Theta}_n}{n^2}, \quad |\widetilde{\Theta}_n| < d$$

yazılabilir. Buradan $\ln a > 1$ (veya $a > e$) için bu seri yakınsak, $\ln a \leq 1$ (veya $0 < a \leq e$) için de iraksaktır (Gauss Teoreminden).

(b) $n \rightarrow \infty$ iken

$$\begin{aligned}\frac{a_n}{a_{n+1}} &= \frac{n!e^n(n+1)^{n+p+1}}{n^{n+p}(n+1)!e^{n+1}} = \frac{1}{e} \left(1 + \frac{1}{n}\right)^{n+p} \\ &= \frac{1}{e} e^{(n+p)\ln(1+\frac{1}{n})} = e^{-1+(n+p)(\frac{1}{n}-\frac{1}{2n^2}+o(\frac{1}{n^2}))} = e^{\frac{p-\frac{1}{2}}{n}+o(\frac{1}{n})} \\ &= 1 + \frac{p-\frac{1}{2}}{n} + o\left(\frac{1}{n}\right)\end{aligned}$$

olduğuna göre,

$$\lim_{n \rightarrow \infty} n \left(\frac{a_n}{a_{n+1}} - 1 \right) = p - \frac{1}{2}$$

elde edilir. Raabe Testi gereğince bu seri $p > \frac{3}{2}$ için yakınsak, $p < \frac{3}{2}$ için de iraksaktır.

$$\begin{aligned}(c) \quad \frac{a_n}{a_{n+1}} &= \frac{\sqrt{n!}}{(2+\sqrt{1})(2+\sqrt{2})\cdots(2+\sqrt{n})} \frac{(2+\sqrt{1})\cdots(2+\sqrt{n})(2+\sqrt{n+1})}{\sqrt{(n+1)!}} \\ &= \frac{2+\sqrt{n+1}}{\sqrt{n+1}} = 1 + \frac{2}{\sqrt{n+1}} \\ &\Rightarrow \lim_{n \rightarrow \infty} n \left(\frac{a_n}{a_{n+1}} - 1 \right) = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{2n}{\sqrt{n+1}} = +\infty > 1\end{aligned}$$

olduğuna göre, Raabe Testi gereğince bu seri yakınsaktır.

(d) $p = -n$, $n \in \mathbb{N} \cup \{0\}$ olduğunda verilen serinin yakınsak olduğu açıkları. $p \neq -n$, $n \in \mathbb{N} \cup \{0\}$ olsun. Bu durumda, $n \rightarrow \infty$ iken

$$\begin{aligned}\frac{a_n}{a_{n+1}} &= \frac{n+1}{p+n} \left(1 + \frac{1}{n}\right)^q = \left(1 + \frac{p}{n}\right)^{-1} \left(1 + \frac{1}{n}\right)^{q+1} \\ &= \left(1 - \frac{p}{n} + o\left(\frac{1}{n}\right)\right) \left(1 + \frac{q+1}{n} + o\left(\frac{1}{n}\right)\right) \\ &= 1 + \frac{q-p+1}{n} + o\left(\frac{1}{n}\right) \\ &\Rightarrow \lim_{n \rightarrow \infty} n \left(\frac{a_n}{a_{n+1}} - 1 \right) = q - p + 1\end{aligned}$$

olur. Buna göre, Raabe Testi gereğince verilen seri $q > p$ için yakınsak, $q < p$ için de iraksaktır.

(e) $n \rightarrow \infty$ iken

$$\begin{aligned}
\frac{a_n}{a_{n+1}} &= \left(1 + \frac{1}{2n+1}\right)^p \left(1 + \frac{1}{n}\right)^q \\
&= \left(1 + \frac{p}{2n+1} + o\left(\frac{1}{n}\right)\right) \left(1 + \frac{q}{n} + o\left(\frac{1}{n}\right)\right) \\
&= 1 + \frac{p}{2n+1} + \frac{q}{n} + o\left(\frac{1}{n}\right) = 1 + \left(\frac{p}{2} + q\right) \frac{1}{n} + o\left(\frac{1}{n}\right) \\
\Rightarrow \lim_{n \rightarrow \infty} n \left(\frac{a_n}{a_{n+1}} - 1 \right) &= \frac{p}{2} + q
\end{aligned}$$

elde edilir. Raabe Testi gereğince verilen seri $\frac{p}{2} + q > 1$ için yakınsak, $\frac{p}{2} + q < 1$ için de iraksaktır.

(f) $n \rightarrow \infty$ iken

$$\begin{aligned}
\frac{a_n}{a_{n+1}} &= \frac{(n+1)!}{\beta(\beta+1)\cdots(\beta+n)n^\alpha} \frac{\beta(\beta+1)\cdots(\beta+n)(\beta+n+1)(n+1)^\alpha}{(n+2)!} \\
&= \frac{\beta+n+1}{n+2} \left(1 + \frac{1}{n}\right)^\alpha = \left(1 + \frac{\beta-1}{n+2}\right) \left(1 + \frac{\alpha}{n} + o\left(\frac{1}{n}\right)\right) \\
&= \left(1 + \frac{\beta-1}{n} + o\left(\frac{1}{n}\right)\right) \left(1 + \frac{\alpha}{n} + o\left(\frac{1}{n}\right)\right) \\
&= 1 + \frac{\alpha+\beta-1}{n} + o\left(\frac{1}{n}\right)
\end{aligned}$$

olduğuna göre,

$$\lim_{n \rightarrow \infty} n \left(\frac{a_n}{a_{n+1}} - 1 \right) = \alpha + \beta - 1$$

olur. Raabe Testi gereğince buradan verilen serinin $\alpha + \beta > 2$ için yakınsak, $\alpha + \beta < 2$ için de iraksak olduğu anlaşılmıştır. \diamond

- (23) **Logaritmik Test:** $\sum_{n=1}^{\infty} a_n$ pozitif terimli bir seri ve $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\ln \frac{1}{a_n}}{\ln n} = L$ olsun. Bu seri $L \leq 1$ ise iraksak, $L > 1$ ise yakınsaktır. Gösteriniz.

Cözüm: (a) $L \leq 1$ olsun. $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\ln \frac{1}{a_n}}{\ln n} = L$ ise $\exists n_\varepsilon \in \mathbb{N}$ öyleki, $\forall n \geq n_\varepsilon$ için

$$\frac{\ln \frac{1}{a_n}}{\ln n} \leq 1 \Rightarrow \ln \frac{1}{a_n} \leq \ln n \Rightarrow \frac{1}{a_n} \leq n \Rightarrow a_n \geq \frac{1}{n}$$

olur. Karşılaştırma testinden $\sum_{n=1}^{\infty} a_n$ iraksaktır.

(b) $L > 1$ olsun. $1 < \ell_0 < L$ olacak şekilde bir ℓ_0 sayısı seçelim.
 $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\ln \frac{1}{a_n}}{\ln n} > \ell_0$ ise $\exists n'_\varepsilon \in \mathbb{N}$ öyleki, $\forall n \geq n'_\varepsilon$ için

$$\frac{\ln \frac{1}{a_n}}{\ln n} > \ell_0 \Rightarrow \ln \frac{1}{a_n} > \ln n^{\ell_0} \Rightarrow \frac{1}{a_n} > n^{\ell_0} \Rightarrow a_n < \frac{1}{n^{\ell_0}}$$

olur. $\ell_0 > 1$ için $\sum_{n=n'_\varepsilon}^{\infty} \frac{1}{n^{\ell_0}}$ yakınsak olduğundan Karşılaştırma testinden
 $\sum_{n=n'_\varepsilon}^{\infty} a_n$ yakınsaktır $\Rightarrow \sum_{n=1}^{\infty} a_n$ yakınsaktır. \diamond

- (24) Logaritmik testinden yararlanarak aşağıdaki serilerin karakterini inceleyiniz.

$$(a) \quad \sum_{n=3}^{\infty} \frac{1}{[\ln(\ln n)]^{\ln n}} ; \quad (b) \quad \sum_{n=2}^{\infty} \frac{1}{(\ln n)^{\ln(\ln n)}} .$$

Cözüm: (a) $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\ln \frac{1}{a_n}}{\ln n} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\ln(\ln(\ln n))^{\ln n}}{\ln n} = \lim_{n \rightarrow \infty} \ln(\ln(\ln n)) = +\infty > 1$ olduğuna göre, verilen seri yakınsaktır.

(b) $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{\ln \frac{1}{a_n}}{\ln n} = \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{(\ln(\ln n))^2}{\ln n} = 0 < 1$ olduğuna göre, verilen seri iraksaktır. \diamond

- (25) Cauchy integral testinden faydalananarak aşağıdaki serilerin karakterini inceleyiniz.

$$(a) \quad \sum_{n=2}^{\infty} \frac{1}{n \ln^p n} ; \quad (b) \quad \sum_{n=3}^{\infty} \frac{1}{n (\ln n)^p (\ln(\ln n))^q} .$$

Cözüm: (a) $f(x) = \frac{1}{x \ln^p x}$ fonksiyonu $[2, +\infty)$ aralığında pozitif ve $\forall x \in [2, +\infty)$ için $f'(x) < 0$ olduğundan, azalan olduğuna göre, Cauchy integral testinden yararlanabiliriz.

$$\begin{aligned} \int_2^{+\infty} \frac{dx}{x \ln^p x} &= \lim_{A \rightarrow +\infty} \int_2^A \frac{dx}{x \ln^p x} \\ &= \lim_{A \rightarrow +\infty} \begin{cases} \frac{\ln^{1-p} A - \ln^{1-p} 2}{1-p}, & p \neq 1 \text{ ise,} \\ \ln(\ln A) - \ln(\ln 2), & p = 1 \text{ ise} \end{cases} \end{aligned}$$

$$= \begin{cases} \frac{\ln^{1-p} 2}{p-1}, & p > 1 \text{ ise,} \\ +\infty, & p \leq 1 \text{ ise} \end{cases}$$

bulunur. Demek ki, verilen seri $p > 1$ için yakınsak $p \leq 1$ için de iraksaktır.

(b) (a) da olduğu gibi Cauchy integral testini kullanabiliriz.

$$I = \int_3^{+\infty} \frac{dx}{x \ln^p x (\ln(\ln x))^q}, [\ln x = t \text{ dersek}] = \int_{\ln 3}^{+\infty} \frac{dt}{t^p \ln^q t}$$

integralini göz önüne alalım.

$p = 1$ olsun. Bu durumda, (a) dan I integrali $q > 1$ için yakınsak $q \leq 1$ için iraksaktır. Demek ki, verilen seri $p = 1$, $q > 1$ için yakınsak, $p = 1$, $q \leq 1$ için iraksaktır.

$p > 1$ olsun. $\forall \gamma \in \mathbb{R}$ ve $\forall \varepsilon > 0$ için $\lim_{t \rightarrow +\infty} \frac{\ln^\gamma t}{t^\varepsilon} = 0$ olduğuna göre, $p \geq \alpha > 1$ olmak üzere yeteri kadar büyük t ler için $\frac{1}{t^p \ln^q t} \leq \frac{1}{t^\alpha}$ yazabiliriz.

$p < 1$ olsun. Benzer şekilde, $p \leq \alpha < 1$ olmak üzere yeteri kadar büyük t ler için $\frac{1}{t^p \ln^q t} \geq \frac{1}{t^\alpha}$ yazabiliriz. Has olmayan integraller için karşılaştırma testinden I integralinin $p < 1$ için yakınsak ve $p > 1$ için iraksak olduğunu elde ederiz. Cauchy integral testi gereğince bu söylenenlerin verilen seri için de geçerli olduğu elde edilir. \diamond

(26) Teorem 8.2.22 i ispatlayınız.

Cözüm: $S_n = \sum_{k=1}^n a_k$, $n \in \mathbb{N}$ ve $t_m = \sum_{k=0}^m 2^k a_{2^k}$, $m \geq 0$ olsun. $n < 2^m$ için

$$\begin{aligned} S_n &\leq a_1 + (a_2 + a_3) + \cdots + (a_{2^m} + \cdots + a_{2^{m+1}-1}) \\ &\leq a_1 + 2a_2 + \cdots + 2^m a_{2^m} = t_m \end{aligned}$$

olur. Öte yandan, $n > 2^m$ için

$$\begin{aligned} S_n &\geq a_1 + a_2 + (a_3 + a_4) + \cdots + (a_{2^{m-1}+1} + \cdots + a_{2^m}) \\ &\geq \frac{1}{2} a_1 + a_2 + 2a_4 + \cdots + 2^{m-1} a_{2^m} = \frac{1}{2} t_m \end{aligned}$$

yazılabilir. $n < 2^m$ için $S_n \leq t_m$ ve $n > 2^m$ için $S_n \geq \frac{1}{2}t_m$ olduğuna göre, (S_n) ve (t_m) dizileri aynı zamanda sınırlı veya aynı zamanda sınırsızdır. Dolayısıyla, bu dizilerin karakteri aynıdır, yani bu dizilerden biri yakınsak (ıraksak) ise diğeri de yakınsaktır (ıraksaktır). \diamond

- (27) $\sum_{n=1}^{\infty} a_n$ pozitif terimli serisi ıraksak ve $S_n = \sum_{k=1}^n a_k$, $n \in \mathbb{N}$ olsun. $\forall \sigma > 0$ için $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{a_n}{S_n^{1+\sigma}}$ serisinin yakınsak olduğunu gösteriniz.

Cözüm: $F(x) = \int \frac{dx}{x^{1+\sigma}} = -\frac{1}{\sigma} \frac{1}{x^\sigma}$, $x > 0$ fonksiyonu için ortalama değer teoremi gereğince $\overline{S_n} \in (S_{n-1}, S_n)$ olmak üzere

$$F(S_n) - F(S_{n-1}) = F'(\overline{S_n})(S_n - S_{n-1})$$

veya

$$\frac{1}{\sigma} \left(\frac{1}{S_{n-1}^\sigma} - \frac{1}{S_n^\sigma} \right) = \frac{a_n}{S_n^{1+\sigma}}$$

yazabilirmiz. Buradan, $\forall n \in \mathbb{N}$ için

$$\frac{a_n}{S_n^{1+\sigma}} < \frac{a_n}{S_{n-1}^{1+\sigma}} = \frac{1}{\sigma} \left(\frac{1}{S_{n-1}^\sigma} - \frac{1}{S_n^\sigma} \right)$$

olduğu elde edilir. $t_n = \sum_{k=2}^{n+1} \left(\frac{1}{S_{k-1}^\sigma} - \frac{1}{S_k^\sigma} \right)$, $n \in \mathbb{N}$ olsun. (t_n) dizisi artan ve üstten sınırlı olduğundan, ($\forall n \in \mathbb{N}$ için $t_n = \frac{1}{S_1^\sigma} - \frac{1}{S_{n+1}^\sigma} < \frac{1}{S_1^\sigma} = \frac{1}{a_1^\sigma}$ dir) $\sum_{k=1}^{\infty} \left(\frac{1}{S_{k-1}^\sigma} - \frac{1}{S_k^\sigma} \right)$ serisi yakınsaktır. O halde, karşılaştırma testinden $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{a_n}{S_n^{1+\sigma}}$ serisi yakınsaktır. \diamond

- (28) $1 - \frac{3}{2} + \frac{5}{4} - \frac{7}{8} + \dots$ serisinin yakınsak olduğunu gösteriniz ve toplamını bulunuz.

Cözüm: $b_n = \frac{2n+1}{2^n}$ olmak üzere serinin genel terimi $a_n = (-1)^n b_n$, $n = 0, 1, \dots$ dir. (b_n) dizisi $n \geq \lceil \frac{2-\ln 2}{2 \ln 2} \rceil + 1$ için azalan ve $\lim_{n \rightarrow \infty} b_n = 0$ olduğuna göre Leibnitz testinden verilen seri yakınsaktır.

$$t^{(1)}_n = 1 - \frac{1}{2} + \frac{1}{4} - \frac{1}{8} + \dots + \frac{(-1)^n}{2^n} = \frac{2}{3} \left(1 - \frac{(-1)^{n+1}}{2^{n+1}} \right),$$

$$\begin{aligned}
 t^{(2)}_n &= 2\left(\frac{1}{2} + \frac{1}{4} - \frac{1}{8} + \cdots + \frac{(-1)^n}{2^n}\right) = \frac{4}{3}\left(-\frac{1}{2} - \frac{(-1)^{n+1}}{2^{n+1}}\right), \\
 &\dots \\
 t^{(k+1)}_n &= 2\left(\frac{(-1)^k}{2^k} + \frac{(-1)^k}{2^{k+1}} + \cdots + \frac{(-1)^n}{2^n}\right) = \frac{4}{3}\left(\frac{(-1)^k}{2^k} - \frac{(-1)^{n+1}}{2^{n+1}}\right), \\
 &\dots \\
 t^{(n)}_n &= \frac{4}{3}\left(\frac{(-1)^{n-1}}{2^{n-1}} - \frac{(-1)^{n+1}}{2^{n+1}}\right), \quad t^{(n+1)}_n = 2\frac{(-1)^n}{2^n}
 \end{aligned}$$

olmak üzere

$$\begin{aligned}
 S_n &= 1 - \frac{3}{2} + \frac{5}{4} - \frac{7}{8} + \cdots + (-1)^n \frac{2n+1}{2^n} \\
 &= t^{(1)}_n + t^{(2)}_n + \cdots + t^{(n)}_n + t^{(n+1)}_n \\
 &= \frac{2}{3} + \frac{4}{3}\left(-\frac{1}{2} + \frac{1}{4} - \cdots + \frac{(-1)^{n-1}}{2^{n-1}}\right) \\
 &- \frac{2}{3} \frac{(-1)^{n+1}}{2^{n+1}} - \frac{4}{3} \frac{(n-1)(-1)^{n+1}}{2^{n+1}} + 2 \frac{(-1)^n}{2^n}
 \end{aligned}$$

yazılabilir. Buradan, (S_n) dizisinin yakınsak ve $\lim_{n \rightarrow \infty} S_n = \frac{2}{9}$ olduğu elde edilir. Demek ki, verilen seri yakınsak ve toplamı $\frac{2}{9}$ dur. \diamond

- (29) Yakınsak $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{(-1)^{n-1}}{\sqrt{n}}$ serisinin terimlerinin yerini öyle değiştiriniz ki, elde edilen seri iraksak olsun.

$$\begin{aligned}
 \text{Çözüm: } & \left(1 + \frac{1}{\sqrt{3}} + \frac{1}{\sqrt{5}} - \frac{1}{\sqrt{2}}\right) + \left(\frac{1}{\sqrt{7}} + \frac{1}{\sqrt{9}} + \frac{1}{\sqrt{11}} - \frac{1}{\sqrt{4}}\right) + \cdots + \\
 & + \left(\frac{1}{\sqrt{6n-5}} + \frac{1}{\sqrt{6n-3}} + \frac{1}{\sqrt{6n-1}} - \frac{1}{\sqrt{2n}}\right) + \cdots = \\
 & = \sum_{n=1}^{\infty} \left(\frac{1}{\sqrt{6n-5}} + \frac{1}{\sqrt{6n-3}} + \frac{1}{\sqrt{6n-1}} - \frac{1}{\sqrt{2n}}\right) = \sum_{n=1}^{\infty} a_n
 \end{aligned}$$

serisini göz önüne alalım. Bu serinin iraksak olduğunu görelim. $\forall n \in \mathbb{N}$ için $\frac{1}{\sqrt{6n-3}} + \frac{1}{\sqrt{6n-1}} - \frac{1}{\sqrt{2n}} > \frac{2}{\sqrt{6n-1}} - \frac{1}{\sqrt{2n}} > 0$ olduğuna göre, $a_n > \frac{1}{\sqrt{6n-5}}$ yazılabilir. $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{\sqrt{6n-5}}$ serisi iraksak olduğundan, ($\frac{1}{\sqrt{6n-5}} > \frac{1}{\sqrt{6}\sqrt{n}}$ ve $\sum \frac{1}{\sqrt{n}}$ iraksaktır) karşılaştırma testinden $\sum_{n=1}^{\infty} a_n$ serisi iraksaktır. \diamond

(30) Aşağıda verilen serilerin karakterini inceleyiniz.

$$(a) \sum_{n=1}^{\infty} \frac{\ln^{100} n}{n} \sin \frac{n\pi}{4}; \quad (b) \sum_{n=1}^{\infty} (-1)^n \frac{\sin^2 n}{n};$$

$$(c) \sum_{n=2}^{\infty} \frac{(-1)^n}{\sqrt{n+(-1)^n}}; \quad (d) \sum_{n=1}^{\infty} \sin(\pi\sqrt{n^2+k^2}).$$

Cözüm: (a) $\forall x > e^{100}$ için $(x^{-1} \ln^{100} x)' < 0$ ve

$$\lim_{x \rightarrow \infty} x^{-1} \ln^{100} x = 100 \lim_{x \rightarrow \infty} x^{-1} \ln^{99} x = \dots = (100!) \lim_{x \rightarrow \infty} x^{-1} = 0$$

olduğuna göre, $(n^{-1} \ln^{100} n)$ dizisi ($n \geq [\![e^{100}]\!] + 1$) azalan ve $\lim_{n \rightarrow \infty} (n^{-1} \ln^{100} n) = 0$ dir. Öte yandan, $\forall n \in \mathbb{N}$ için

$$\left| \sum_{k=1}^n \sin \frac{k\pi}{4} \right| = \left(\sin \frac{\pi}{8} \right)^{-1} \left| \sin \frac{n\pi}{8} \sin \frac{n+1}{8}\pi \right| < \left(\sin \frac{\pi}{8} \right)^{-1}$$

olduğundan, Dirichlet testinden verilen seri yakınsaktır.

(b) $a_n = \frac{(-1)^n}{n}$ ve $b_n = \frac{(-1)^n \cos 2n}{n}$, $n \in \mathbb{N}$ olsun. Leibnitz testinden $\sum_{n=1}^{\infty} a_n$ serisi ve Dirichlet testinden $\sum_{n=1}^{\infty} b_n$ serisi yakınsak olduğunu, (Çünkü, $\left(\frac{1}{n} \right)$ monoton ve $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1}{n} = 0$ ve $\forall n \in \mathbb{N}$ için $\left| \sum_{k=1}^n (-1)^k \cos 2k \right| < \frac{1+(\cos 1)^{-1}}{2}$ dir) $\frac{1}{2} \sum_{n=1}^{\infty} (a_n - b_n) = \sum_{n=1}^{\infty} (-1)^n \frac{\sin^2 n}{n}$ serisi de yakınsaktır.

(c) $\forall n = 2, 3, \dots$ için

$$\frac{(-1)^n}{\sqrt{n} + (-1)^n} = (-1)^n \frac{\sqrt{n} - (-1)^n}{n-1} = (-1)^n \frac{\sqrt{n}}{n-1} - \frac{1}{n-1}$$

ve $\sum_{n=2}^{\infty} (-1)^n \frac{\sqrt{n}}{n-1}$ serisi yakınsak (Leibnitz testinden) ve $\sum_{n=2}^{\infty} \frac{1}{n-1}$ serisi iraksak olduğunu göre, verilen seri de iraksaktır.

(d) $b_n = \frac{\pi k^2}{\sqrt{n^2+k^2+n}}$, $n \in \mathbb{N}$ olmak üzere $a_n = \sin(\pi\sqrt{n^2+k^2}) = (-1)^n \sin(\pi\sqrt{n^2+k^2} - n\pi) = (-1)^n b_n$ olduğu açıktır. (b_n) dizisi monotondur ($\forall n > n_0$ için) azalan ve $\lim_{n \rightarrow \infty} b_n = 0$ olduğunu göre Leibnitz testinden $\sum_{n=1}^{\infty} a_n$ serisi yakınsaktır. \diamond

- (31) Aşağıda verilen serilerin koşullu yakınsak ya da mutlak yakınsak olup olmadıklarını araştırınız.

$$\begin{array}{ll}
 \text{(a)} & \sum_{n=2}^{\infty} \ln\left(1 + \frac{(-1)^n}{n^p}\right), p \geq 0; \\
 \text{(b)} & \sum_{n=2}^{\infty} \frac{(-1)^n}{(n+(-1)^n)^p}; \\
 \text{(c)} & \sum_{n=1}^{\infty} \frac{\sin \frac{n\pi}{4}}{n^p + \sin \frac{n\pi}{4}}; \\
 \text{(d)} & \frac{1}{1^p} - \frac{1}{2^q} + \frac{1}{3^p} - \frac{1}{4^q} + \frac{1}{5^p} - \frac{1}{6^q} + \cdots; \\
 \text{(e)} & 1 - \frac{2}{2^q} + \frac{1}{3^p} + \frac{1}{4^p} - \frac{2}{5^q} + \frac{1}{6^p} + \frac{1}{7^p} - \frac{2}{8^q} + \cdots.
 \end{array}$$

Cözüm: (a) $p = 0$ için verilen serinin iraksak olduğu açıktır. $p > 0$ olsun. Maclaurin formülü (Peano kalan terimli) gereğince $n \rightarrow +\infty$ iken

$$\ln\left(1 + \frac{(-1)^n}{n^p}\right) = \frac{(-1)^n}{n^p} - \frac{1}{2n^{2p}} + o\left(\frac{1}{n^{2p}}\right)$$

yazabiliz. $a_n = \frac{(-1)^n}{n^p}$ ve $b_n = \frac{1}{2n^{2p}} + o\left(\frac{1}{n^{2p}}\right)$, $n \in \mathbb{N}$ olsun. Leibnitz testinden $p > 0$ için $\sum_{n=1}^{\infty} a_n$ serisi ve karşılaştırma testinden $p > \frac{1}{2}$ için $\sum_{n=1}^{\infty} b_n$ serisi yakınsak olduğundan, verilen seri $p > \frac{1}{2}$ için yakınsaktır.

$p > 0$ için

$$\frac{1}{2n^p} < \left| \ln\left(1 + \frac{(-1)^n}{n^p}\right) \right| < \frac{2}{n^p}$$

eşitsizliğinden karşılaştırma testi gereğince verilen seri $p > 1$ için mutlak yakınsaktır. Demek ki, verilen seri $\frac{1}{2} < p \leq 1$ için koşullu ve $p > 1$ için mutlak yakınsaktır.

(b) $p \leq 0$ için verilen seri iraksaktır (Çünkü, genel teriminin limiti yoktur). $p > 0$ olsun. Peano kalan terimli Maclaurin formülüne göre $n \rightarrow +\infty$ iken

$$\begin{aligned}
 \frac{(-1)^n}{(n+(-1)^n)^p} &= (-1)^n n^{-p} \left(1 + \frac{(-1)^n}{n}\right)^{-p} \\
 &= (-1)^n n^{-p} \left(1 - p \frac{(-1)^{n+1}}{n} + o\left(\frac{1}{n}\right)\right) \\
 &= \frac{(-1)^n}{n^p} - \frac{p}{n^{p+1}} + o\left(\frac{1}{n^{p+1}}\right)
 \end{aligned}$$

yazılabilir. $\sum_{n=2}^{\infty} \frac{(-1)^n}{n^p}$ ve $\sum_{n=2}^{\infty} \left(\frac{p}{n^{p+1}} + o\left(\frac{1}{n^{p+1}}\right) \right)$ serileri $p > 0$ için yakınsaktırlar

(birinci seri Leibnitz testinden, ikinci seri ise karşılaştırma testinden). O halde, verilen seri $p > 0$ için yakınsaktır.

$\forall n = 2, 3, \dots$ için

$$\frac{1}{(n+1)^p} < \frac{1}{(n+(-1)^n)^p} < \frac{1}{(n-1)^p}$$

olduğu ve $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{n^p}$ serisi $p > 1$ için yakınsak olduğuna göre, karşılaştırma testinden verilen seri $p > 1$ için mutlak yakınsaktır.

Demek ki, verilen seri $0 < p \leq 1$ için koşullu ve $p > 1$ için mutlak yakınsaktır.

(c) $p \leq 0$ için verilen seri ıraksaktır (Çünkü, genel teriminin limiti sıfır değildir). $p > 0$ olsun. (b) ye benzer olarak

$$\begin{aligned} \sin \frac{n\pi}{4} (n^p + \sin \frac{n\pi}{4})^{-1} &= n^{-p} \sin \frac{n\pi}{4} \left(1 + \frac{\sin \frac{n\pi}{4}}{n^p}\right)^{-p} \\ &= \frac{\sin \frac{n\pi}{4}}{n^p} \left(1 - p \frac{\sin \frac{n\pi}{4}}{n^p} + o\left(\frac{1}{n^p}\right)\right) \\ &= \frac{\sin \frac{n\pi}{4}}{n^p} - p \frac{\sin^2 \frac{n\pi}{4}}{n^{2p}} + o\left(\frac{1}{n^{2p}}\right) \end{aligned}$$

yazılabilir.

$\left(\frac{1}{n^p}\right)$ azalan, $\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1}{n^p} = 0$ ve $\left(\sum_{k=1}^{\infty} \sin \frac{k\pi}{4}\right)$ dizisi sınırlı olduğundan, Dirichlet testinden $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{\sin \frac{n\pi}{4}}{n^p}$ serisi yakınsaktır. Karşılaştırma testinden $\sum_{n=1}^{\infty} \left(\frac{\sin^2 \frac{n\pi}{4}}{n^{2p}} + o\left(\frac{1}{n^{2p}}\right)\right)$ ve

$$\sum_{n=1}^{\infty} \frac{\sin^2 \frac{n\pi}{4}}{n^{2p}} = \frac{1}{2} \sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{n^{2p}} - \frac{1}{2} \sum_{n=1}^{\infty} \frac{\cos \frac{n\pi}{2}}{n^{2p}}$$

serilerinin karakteri aynıdır. $p > 0$ olduğundan, $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{\cos \frac{n\pi}{2}}{n^{2p}}$ serisi yakınsaktır (Dirichlet testi gereğince). $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{n^{2p}}$ serisi $p > \frac{1}{2}$ için yakınsak olduğundan,

$(p \leq \frac{1}{2}$ için $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{n^{2p}}$ iraksak olduğuna göre $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{\sin \frac{n\pi}{4}}{n^{2p}}$ serisi de iraksaktır)
 $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{\sin^2 \frac{n\pi}{4}}{n^p}$ serisi $p > \frac{1}{2}$ için yakınsaktır. Demek ki, verilen seri $p > \frac{1}{2}$ için yakınsaktır.

Verilen seriyi mutlak yakınsak yapan p değerlerini bulalım.

$$\frac{\left| \sin \frac{n\pi}{4} \right|}{2n^p} < \frac{\left| \sin \frac{n\pi}{4} \right|}{n^p} \cdot \frac{1}{\left| 1 + n^{-p} \sin \frac{n\pi}{4} \right|} \leq \frac{2 \left| \sin \frac{n\pi}{4} \right|}{n^p}$$

ve

$$\frac{1}{2n^p} - \frac{\cos \frac{n\pi}{2}}{2n^p} = \frac{\sin^2 \frac{n\pi}{4}}{n^p} \leq n^{-p} \left| \sin \frac{n\pi}{4} \right| \leq n^{-p}$$

esitsizliklerinden ve karşılaştırma testinden şu sonuca varız.

Verilen seri, $p > 1$ için mutlak yakınsak, $\frac{1}{2} < p \leq 1$ için de koşullu yakınsaktır.

(d) $p \leq 0$ veya $q \leq 0$ için verilen seri iraksaktır (gereklik testine göre). İleride $p > 0$ ve $q > 0$ olacağını varsayıyalım. Verilen seriyi, terimlerinin sırasını bozmadan

$$\begin{aligned} & \left(\frac{1}{1^p} - \frac{1}{2^q} \right) + \left(\frac{1}{3^p} - \frac{1}{4^q} \right) + \left(\frac{1}{5^p} - \frac{1}{6^q} \right) + \dots \\ &= \sum_{n=1,3,5,\dots}^{\infty} \left(\frac{1}{n^p} - \frac{1}{(n+1)^q} \right) \end{aligned} \quad (8.16)$$

birimde yazalım. $n \rightarrow +\infty$ iken

$$\begin{aligned} \frac{1}{n^p} - \frac{1}{(n+1)^q} &= \frac{1}{n^p} - \frac{1}{n^q} \left(1 + \frac{1}{n} \right)^{-q} \\ &= \frac{1}{n^p} - \frac{1}{n^q} \left(1 - \frac{q}{n} + o\left(\frac{1}{n}\right) \right) \\ &= \frac{1}{n^p} - \frac{1}{n^q} + \frac{q}{n^{q+1}} + o\left(\frac{1}{n^{q+1}}\right) \end{aligned}$$

olduğuna göre, (8.16) serisi $p = q > 0$ için yakınsaktır. $p \neq q$ olduğunda (8.16) serisi $p > 1$ ve $q > 1$ için yakınsaktır. Buna göre, Teorem 8.4.3 gereğince verilen seri bu durumlarda yakınsaktır.

Verilen serinin yalnızca $p > 1$ ve $q > 1$ için mutlak yakınsak olduğu görülür.

(e) Verilen seriyi, terimlerinin sırasını bozmadan

$$\sum_{n=1,4,7,\dots}^{\infty} \left(\frac{1}{n^p} - \frac{2}{(n+1)^q} + \frac{1}{(n+2)^p} \right) \quad (8.17)$$

biçiminde yazalım. $p > 0$ ve $q > 0$ olduğunu varsayıarak $n \rightarrow +\infty$ iken

$$\begin{aligned} a_n &= \frac{1}{n^p} - \frac{2}{(n+1)^q} + \frac{1}{(n+2)^p} \\ &= 2\left(\frac{1}{n^p} - \frac{1}{n^q}\right) + 2\left(\frac{q}{n^{q+1}} - \frac{p}{n^{p+1}}\right) + o\left(\frac{1}{n^{q+1}}\right) + o\left(\frac{1}{n^{p+1}}\right) \end{aligned}$$

yazabiliriz. Buradan, karşılaştırma testine göre (8.17) serisi $p = q > 0$ için yakınsaktır. $p \neq q$ olsun. O halde, $n \rightarrow +\infty$ iken $a_n \sim \frac{1}{n^{\min(p,q)}}$ olduğuna göre, karşılaştırma testinden (8.17) serisi $\min(p, q) \leq 1$ için iraksaktır. Teorem 8.4.3 ün bütün koşulları sağlandığından (8.17) ve verilen serinin karakteri aynı olduğundan, (8.17) serisi için söylenenler verilen seri için de geçerlidir.

$p \leq 0$ veya $q \geq 0$ için verilen seri iraksaktır (gereklik testinden). Bu seri $p > 1$ ve $q > 1$ için mutlak, $0 < p = q \leq 1$ için de koşullu yakınsaktır. ◇

(32) $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{\cos \sqrt{n}\alpha}{n^p}$ serisini mutlak veya koşullu yakınsak yapan α ve p değerlerini bulunuz.

Cözüm: $(\cos \sqrt{n}\alpha)$ dizisi sonsuz küçük bir dizi olmadığından verilen seri $\forall \alpha \in \mathbb{R}$ ve $\forall p \leq 0$ için iraksaktır (gereklik testinden). $\forall \alpha \in \mathbb{R}$ için $\frac{|\cos \sqrt{n}\alpha|}{n^p} \leq \frac{1}{n^p}$ olduğuna göre verilen seri her $p > 1$ için mutlak yakınsaktır (karşılaştırma testinden). $\alpha = 0$ ise verilen seri $0 < p \leq 1$ için iraksaktır. Şimdi $\alpha \neq 0$ ve $0 < p \leq 1$ olsun. $F(x) = \int_1^x \frac{\cos \sqrt{t}\alpha}{t^p} dt$ fonksiyonunu göz önüne alalım. Lagrange kalan terimli Taylor formülü gereğince

$$F(n+1) - F(n) = F'(n) + \frac{1}{2}F''(n + \Theta_n) =$$

$$\begin{aligned} [F'(n) &= \frac{\cos \sqrt{n}\alpha}{n^p} \text{ olduguundan}] \\ &= \frac{\cos \sqrt{n}\alpha}{n^p} + \frac{1}{2} F''(n + \Theta_n), \quad 0 < \Theta_n < 1 \end{aligned} \quad (8.18)$$

yazılabilir. (8.18) den görüldüğü gibi, eğer $\sum_{n=1}^{\infty} F''(n + \Theta_n)$ serisi yakınsak ise verilen serinin yakınsak olması integral testi gereğince sonlu $\lim_{n \rightarrow \infty} F(n)$ limitinin varlığına denktir.

$$\begin{aligned} F''(x) &= (F'(x))' = \left(\frac{\cos \sqrt{x}\alpha}{x^p} \right)' \\ &= -\frac{\alpha \sin \sqrt{x}\alpha}{x^{p+\frac{1}{2}}} - \frac{p \cos \sqrt{x}\alpha}{x^{p+1}} \end{aligned}$$

eşitliğinden, K yalnızca p ve α ya bağlı bir sabit sayı olmak üzere $\forall x \in [1, +\infty)$ için $|F''(x)| \leq \frac{K}{x^{p+\frac{1}{2}}}$ olduğu elde edilir. Buna göre, $\sum_{n=1}^{\infty} F''(n + \Theta_n)$ serisi $p \in (\frac{1}{2}, 1]$ için mutlak yakınsaktır (karşılaştırma testinden). Cauchy yakınsaklık kriterinden faydalananarak $p \in (\frac{1}{2}, 1]$ için $\lim_{x \rightarrow +\infty} F(x)$ limitinin var olduğunu gösterelim. $\xi > 0$ olmak üzere kısmi integrasyon formülüne göre

$$\begin{aligned} F(x + \xi) - F(x) &= \int_x^{x+\xi} \frac{\cos \sqrt{t}\alpha}{t^p} dt \\ &= \frac{2 \sin \sqrt{t}\alpha}{\alpha t^{p-\frac{1}{2}}} \Big|_x^{x+\xi} + \frac{2}{\alpha} \left(p - \frac{1}{2}\right) \int_x^{x+\xi} \frac{\sin \sqrt{t}\alpha}{t^{p+\frac{1}{2}}} dt \\ &= \frac{2 \sin \sqrt{x+\xi}\alpha}{\alpha(x+\xi)^{p-\frac{1}{2}}} - \frac{2 \sin \sqrt{x}\alpha}{\alpha x^{p-\frac{1}{2}}} + \frac{2}{\alpha} \left(p - \frac{1}{2}\right) \int_x^{x+\xi} \frac{\sin \sqrt{t}\alpha}{t^{p+\frac{1}{2}}} dt \end{aligned}$$

ve buradan da $\forall x \in [1, +\infty)$ ve $\forall \xi > 0$ için

$$\begin{aligned} |F(x + \xi) - F(x)| &= \frac{2}{\alpha(x+\xi)^{p-\frac{1}{2}}} - \frac{2}{\alpha x^{p-\frac{1}{2}}} + \frac{2}{\alpha} \left(p - \frac{1}{2}\right) \int_x^{x+\xi} \frac{dt}{t^{p+\frac{1}{2}}} \\ &< \frac{8}{\alpha x^{p-\frac{1}{2}}} \end{aligned}$$

olduğu elde edilir. $p \in (\frac{1}{2}, 1]$ için $\lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{1}{x^{p-\frac{1}{2}}} = 0$ olduğuna göre son eşitsizlikten Cauchy kriteri gereğince sonlu $\lim_{x \rightarrow +\infty} F(x)$ limitinin mevcut olduğu anlaşılır. Demek ki, verilen seri $\alpha \neq 0$ ve $p \in (\frac{1}{2}, 1]$ için yakınsaktır.

Şimdi, $\alpha \neq 0$ ve $p \in (0, \frac{1}{2}]$ olsun. Bu durumda $\sum_{n=1}^{\infty} F''(n + \Theta_n)$ serisinin yakınsaklılığı hakkında birşey söylemenemez. $F(x)$ fonksiyonunun 2. dereceden Peano kalan terimli Taylor formülünü yazalım.

$$\begin{aligned} F(n+1) - F(n) &= F'(n) + \frac{1}{2!}F''(n) + \frac{1}{3!}F'''(n + \eta_n) \\ &= \frac{\cos \sqrt{n}\alpha}{n^p} - \frac{\alpha \sin \sqrt{n}\alpha}{4n^{p+\frac{1}{2}}} - \frac{p \cos \sqrt{n}\alpha}{2n^{p+1}} \\ &\quad + \frac{1}{6}F'''(n + \eta_n), \quad 0 < \eta_n < 1 \end{aligned}$$

$$F'''(x) = -\frac{\alpha^2 \cos \sqrt{x}\alpha}{4x^{p+\frac{1}{2}}} + \frac{\alpha(p + \frac{1}{2})}{2x^{p+\frac{1}{2}}} + \frac{\alpha p \sin \sqrt{x}\alpha}{2x^{p+\frac{1}{2}}} + \frac{p(p+1) \cos \sqrt{x}\alpha}{x^{p+2}}$$

esitliğinden L yalnızca α ve p ye bağlı bir sabit sayı olmak üzere $|F'''(x)| \leq \frac{L}{x^{p+1}}$, $x \in [1, +\infty)$ olduğu elde edilir. $p \in (0, \frac{1}{2}]$ için $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{n^{p+\frac{1}{2}}}$ serisi yakınsak olduğunu, $\sum_{n=1}^{\infty} F'''(n + \eta_n)$ serisi mutlak yakınsaktır.

$\Phi(x) = \int_1^x \frac{\sin \sqrt{t}\alpha}{t^p} dt$ fonksiyonunu göz önüne alıp yukarıda olduğu gibi $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{\alpha \sin \sqrt{n}\alpha}{4n^{p+\frac{1}{2}}}$ serisinin yakınsak olduğunu gösterilebilir. Demek ki, verilen serinin $\alpha \neq 0$ ve $0 < p < \frac{1}{2}$ için yakınsak olması sonlu $\lim_{n \rightarrow \infty} F(n)$ limitinin varlığına denktir. Kısmi integrasyon formülü ile

$$F(n) = \frac{2}{\alpha} n^{\frac{1}{2}-p} \sin \sqrt{n}\alpha - \frac{2}{\alpha} \sin \alpha + \frac{(p - \frac{1}{2})}{2\alpha} \int_1^n \frac{\sin \sqrt{t}\alpha}{t^{p+\frac{1}{2}}} dt$$

esitliğinin doğruluğu elde edilir. $0 < p \leq \frac{1}{2}$ için $\lim_{x \rightarrow \infty} \int_1^x \frac{\sin \sqrt{t}\alpha}{t^{p+\frac{1}{2}}} dt$ limitinin varlığı $p \in (\frac{1}{2}, 1)$ için $\lim_{x \rightarrow +\infty} F(x)$ limitinin varlığına benzer şekilde

gösterilir. $\alpha \neq 0$ olduğundan, $(\sin \sqrt{n}\alpha)$ dizisinin $n \rightarrow +\infty$ iken limiti yoktur. Buna göre, sonlu $\lim_{x \rightarrow +\infty} F(x)$ limiti de mevcut değildir. Demek ki, $\alpha \neq 0$ ve $q \in (0, \frac{1}{2}]$ için verilen seri iraksaktır.

Verilen serinin $p \in (\frac{1}{2}, 1]$ için mutlak yakınsaklığını inceleyelim.

$$\frac{|\cos \sqrt{n}\alpha|}{n^p} \geq \frac{\cos^2 \sqrt{n}\alpha}{n^p} = \frac{1}{2n^p} + \frac{\cos 2\sqrt{n}\alpha}{n^p}$$

esitsizliğinden ve $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{2n^p}$, $p \in (\frac{1}{2}, 1]$ serisi iraksak olduğundan, $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{\cos^2 \sqrt{n}\alpha}{n^p}$, $p \in (\frac{1}{2}, 1]$ serisinin iraksak ve dolayısıyla $p \in (\frac{1}{2}, 1]$ için $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{|\cos \sqrt{n}\alpha|}{n^p}$ serisinin iraksak olduğu görülür.

Böylece, verilen seri $\forall \alpha \in \mathbb{R}$ ve $p > 1$ için mutlak, $\alpha \neq 0$ ve $p \in (\frac{1}{2}, 1]$ için koşullu yakınsaktır. α ve p nin bütün diğer değerleri için verilen seri iraksaktır. ◇

- (33) $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{(-1)^{n+1}}{n^p}$, ($p > 0$) serisinin S toplamı için $\frac{1}{2} < S < 1$ olduğunu gösteriniz.

Çözüm: Leibnitz testinden verilen seri yakınsak olduğundan, bu serinin (S_n) kısmi toplamlar dizisinin ve onun herhangi S_{n_k} alt dizisinin de limiti S dir. (S_n) dizisinin, terimleri

$$S_{2n} = \left(1 - \frac{1}{2^p}\right) + \left(\frac{1}{3^p} - \frac{1}{4^p}\right) + \cdots + \left(\frac{1}{(2n-1)^p} - \frac{1}{(2n)^p}\right)$$

şeklinde tanımlanan (S_{2n}) dizisi artan ve terimleri

$$S_{2n-1} = 1 - \left(\frac{1}{2^p} - \frac{1}{3^p}\right) - \cdots - \left(\frac{1}{(2n-2)^p} - \frac{1}{(2n-1)^p}\right)$$

şeklinde tanımlanan (S_{2n-1}) dizisi azalandır. Demek ki, $\forall n \in \mathbb{N}$ için $S_{2n} < S < S_{2n-1}$ yazılabilir. Buradan $S < S_1 = 1$ olduğu anlaşılır. $S > \frac{1}{2}$ olduğunu gösterelim. (S_n) dizisinin (S_{4n-1}) alt dizisini göz önüne alalım. $f(x) = \frac{1}{x^p}$ fonksiyonu $(0, +\infty)$ aralığında içbükey olduğundan,

$$\frac{1}{3^p} + \frac{1}{5^p} > \frac{2}{4^p}, \frac{1}{7^p} + \frac{1}{9^p} > \frac{2}{8^p}, \cdots, \frac{1}{(4n-1)^p} + \frac{1}{(4n+1)^p} > \frac{2}{(4n)^p}, \cdots$$

yazılabilir. Buradan da

$$\begin{aligned} S_{4n-1} &= 1 - \frac{1}{2^p} + \frac{1}{3^p} - \frac{1}{4^p} + \frac{1}{5^p} + \cdots + \frac{1}{(4n-1)^p} - \frac{1}{(4n)^p} + \frac{1}{(4n+1)^p} \\ &> 1 - \frac{1}{2^p} + \frac{1}{4^p} - \cdots - \frac{1}{(4n-2)^p} + \frac{1}{(4n)^p} \\ &= 1 - \frac{1}{2^p} S_{2n} \end{aligned}$$

olduğu bu eşitlikte $n \rightarrow \infty$ iken limite gecersek

$$\lim_{n \rightarrow \infty} S_{4n-1} = S \geq 1 - \frac{1}{2^p} \lim_{n \rightarrow \infty} S_{2n} = 1 - \frac{S}{2^p} \Rightarrow S \geq 1 - \frac{2^p}{2^p + 1} > \frac{1}{2}$$

olur. ◇

- (34) $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{n(n+1)}$ ve $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{n}{2^n}$ serilerinin Cauchy çarpımının toplamını bulunuz.

Cözüm: $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{n(n+1)}$ serisi yakınsak ve toplamı 1 (Bkz. Örnek 8.1.5(c)), $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{n}{2^n}$ serisi yakınsak ve toplamı 2 (Bkz. Örnek 8.1.4(d)) olduğunu biliyoruz. Bu seriler pozitif terimli olduklarıdan ayrıca mutlak yakınsaktır. O zaman, Teorem 8.4.3 gereğince bu serilerin Cauchy çarpımı da yakınsaktır ve toplamı da 2 dir. Yani,

$$\sum_{n=1}^{\infty} \left(\sum_{k=1}^n \frac{n-k}{k(k+1)2^{n-k}} \right) = 2$$

esitliği doğrudur. ◇

- (35) Koşullu yakınsak $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{(-1)^n}{n}$ serisi için $\left(\sum_{n=1}^{\infty} \frac{(-1)^n}{n} \right) \cdot \left(\sum_{n=1}^{\infty} \frac{(-1)^n}{n} \right)$ Cauchy çarpım serisinin toplamını bulunuz.

Cözüm: $a_n = b_n = \frac{(-1)^n}{n}$, $n \in \mathbb{N}$ dersek

$$\begin{aligned} c_n &= a_n b_1 + a_{n-1} b_2 + \cdots + a_2 b_{n-1} + a_1 b_n \\ &= (-1)^{n-1} \left[\frac{1}{1 \cdot n} + \frac{1}{2(n-1)} + \cdots + \frac{1}{k(n-k+1)} + \cdots + \frac{1}{n \cdot 1} \right] \\ &= (-1)^{n-1} \left[\frac{1}{n+1} \left(1 + \frac{1}{n} \right) + \frac{1}{n+1} \left(\frac{1}{2} + \frac{1}{n-1} \right) + \cdots + \frac{1}{n+1} \left(1 + \frac{1}{n} \right) \right] \\ &= (-1)^n \frac{2}{n+1} \sum_{k=1}^n \frac{1}{k} \\ &= (-1)^n \frac{2}{n+1} (\ln n + c + o(1)) \end{aligned}$$

yazılabilir. Buradan $\lim_{n \rightarrow \infty} |c_n| = 0$ olduğu görülür. $\forall n \in \mathbb{N}$ için $|c_n| > \frac{2}{n+1}$ ve $|c_{n+1}| = |c_n| + \frac{1}{n+2} \left(\frac{2}{n+2} - |c_n| \right)$ olduğuna göre $(|c_n|)$ dizisi monotondur. Demek ki, Leibnitz testi gereğince $\sum_{n=1}^{\infty} c_n$ serisi, yani $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{(-1)^{n-1}}{n}$ serisinin kendi kendine Cauchy çarpımı yakınsaktır. $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{(-1)^{n-1}}{n}$ serisinin toplamının $\ln 2$ olduğunu biliyoruz. Fakat Mertens teoremi gereğince $\sum_{n=1}^{\infty} c_n = \ln^2 2$ olduğunu söyleyemeyiz. $c_n = (-1)^n \frac{2}{n+1} \sum_{k=1}^n \frac{1}{k}$ olmak üzere $\sum_{n=1}^{\infty} c_n = \ln^2 2$ olduğu Teorem 8.4.9 dan görülmektedir. \diamond

- (36) Aşağıda verilen sonsuz çarpımların yakınsak olduğunu gösteriniz ve değerlerini bulunuz.

$$\begin{array}{ll} (a) & \prod_{n=3}^{\infty} \left(1 - \frac{6}{n(n+1)} \right); \quad (b) \quad \prod_{n=1}^{\infty} \frac{4n^2}{4n^2-1}; \\ (c) & \prod_{n=1}^{\infty} \left(1 - \frac{1}{4n^2} \right); \quad (d) \quad \prod_{n=1}^{\infty} \left(1 - \frac{1}{(2n+1)^2} \right). \end{array}$$

Cözüm: (a) $\forall n \geq 3$ için

$$1 - \frac{6}{n(n+1)} = \frac{(n-2)(n+3)}{n(n+1)}$$

olduğuna göre,

$$\begin{aligned}
 P_n &= \prod_{k=3}^n \left(1 - \frac{6}{k(k+1)}\right) = \prod_{k=3}^n \frac{(k-2)(k+3)}{k(k+1)} \\
 &= \frac{1.6 \cdot 2.7 \cdots (n-3).(n+2)}{3.4 \cdot 4.5 \cdots (n-1).n} \\
 &= \frac{1.2 \cdots (n-3)}{3.4 \cdots (n-1)} \cdot \frac{6.7 \cdots (n+2)}{4.5 \cdots n} \\
 &= \frac{1.2.(n+1)(n+2)}{(n-2)(n-1).4.5} = \frac{1}{10} \frac{(n+1)(n+2)}{(n-2)(n-1)} \\
 \Rightarrow \lim_{n \rightarrow \infty} P_n &= \frac{1}{10}
 \end{aligned}$$

Demek ki, verilen sonsuz çarpım yakınsaktır ve değeri $\frac{1}{10}$ dur.

(b) $\sin^{2n+1} x \leq \sin^{2n} x \leq \sin^{2n-1} x$ eşitsizliğinin $[0, \frac{\pi}{2}]$ üzerinde integrali alınırsa

$$\int_0^{\frac{\pi}{2}} \sin^{2n+1} x dx \leq \int_0^{\frac{\pi}{2}} \sin^{2n} x dx \leq \int_0^{\frac{\pi}{2}} \sin^{2n-1} x dx$$

olduğu elde edilir. (6.38) den

$$\int_0^{\frac{\pi}{2}} \sin^{2n+1} x dx = \frac{(2n)!!}{(2n+1)!!}, \int_0^{\frac{\pi}{2}} \sin^{2n} x dx = \frac{\pi}{2} \frac{(2n-1)!!}{(2n)!!},$$

$\int_0^{\frac{\pi}{2}} \sin^{2n-1} x dx = \frac{(2n-2)!!}{(2n-1)!!}$ olduğuna göre, son eşitsizlikten

$$\frac{(2n)!!}{(2n+1)!!} < \frac{\pi}{2} \frac{(2n-1)!!}{(2n)!!} < \frac{(2n-2)!!}{(2n-1)!!}$$

yazılabilir. Buna göre,

$$x_n = \frac{1}{2n+1} \left(\frac{(2n)!!}{(2n-1)!!} \right)^2 < \frac{\pi}{2} < \frac{1}{2n} \left(\frac{(2n)!!}{(2n-1)!!} \right)^2 = y_n$$

$$\Rightarrow 0 \leq y_n - x_n = \frac{1}{2n} \frac{1}{2n+1} \left(\frac{(2n)!!}{(2n-1)!!} \right)^2 \leq \frac{1}{2n} \frac{\pi}{2}$$

$$\Rightarrow \lim_{n \rightarrow \infty} (y_n - x_n) = 0$$

$\forall n \in \mathbb{N}$ için $\frac{\pi}{2} \in [x_n, y_n]$ ve $\lim_{n \rightarrow \infty} x_n = \lim_{n \rightarrow \infty} y_n$ olduğuna göre, $\lim_{n \rightarrow \infty} x_n = \lim_{n \rightarrow \infty} y_n = \frac{\pi}{2}$ olduğu anlaşılr.

$$\begin{aligned} x_n &= \frac{1}{2n+1} \left(\frac{(2n)!!}{(2n-1)!!} \right)^2 = \frac{2.2.4.4 \cdots 2n.2n}{1.3.3.5.5 \cdots (2n-1)(2n+1)} \\ &= \prod_{k=1}^n \frac{4k^2}{4k^2-1} \end{aligned}$$

olduğuna göre, $\prod_{n=1}^{\infty} \frac{4n^2}{4n^2-1}$ çarpımı yakınsak ve değeri $\frac{\pi}{2}$ dir.

(c) $\prod_{n=1}^{\infty} \left(1 - \frac{1}{4n^2}\right)$ çarpımının yakınsak ve değerinin de $\frac{2}{\pi}$ olduğunu gösterelim. $x_n = \prod_{k=1}^n \frac{4k^2}{4k^2-1}$, $n \in \mathbb{N}$ olmak üzere

$$x^{(1)}_n = \prod_{k=1}^n \left(1 - \frac{1}{4k^2}\right) = \prod_{k=1}^n \frac{4k^2-1}{4k^2} = \frac{1}{x_n}$$

olduğu açıktır. (b) den $\lim_{n \rightarrow \infty} x_n = \frac{\pi}{2}$ olduğuna göre, $\lim_{n \rightarrow \infty} x^{(1)}_n = \frac{1}{\lim_{n \rightarrow \infty} x_n} = \frac{2}{\pi}$, dolayısıyla, $\prod_{n=1}^{\infty} \frac{4n^2}{4n^2-1} = \frac{2}{\pi}$ olduğu anlaşılr.

$$\begin{aligned} (d) \quad y^{(1)}_n &= \prod_{k=1}^n \left(1 - \frac{1}{(2k+1)^2}\right) = \prod_{k=1}^n \frac{2k(2k+2)}{(2k+1)^2} \\ &= \frac{4.2.6.4 \cdots (2n+2).2n}{3.3.5.5 \cdots (2n+1)(2n+1)} = \frac{2[4.4.6.6 \cdots (2n-2).2n.2n](2n+2)}{[3.5 \cdots (2n+1)]^2} \\ &= \frac{2n+2}{2(2n+1)} \left(\frac{(2n)!!}{(2n-1)!!} \right)^2 \frac{1}{2n+1} \\ &= \frac{(2n+2)2n}{2(2n+1)^2} \cdot y_n \end{aligned}$$

yazılabilir, burada $y_n = \frac{1}{2n} \left(\frac{(2n)!!}{(2n-1)!!} \right)^2$ dir.

(b) den $\lim_{n \rightarrow \infty} y_n = \frac{\pi}{2}$ olduğunu göre,

$$\lim_{n \rightarrow \infty} y^{(1)}_n = \lim_{n \rightarrow \infty} \prod_{k=1}^n \left(1 - \frac{1}{(2k+1)^2}\right) = \frac{\pi}{4}$$

dolayısıyla,

$$\prod_{n=1}^{\infty} \left(1 - \frac{1}{(2n+1)^2}\right) = \frac{\pi}{4}$$

olduğu anlaşılır. ◇

(37) Aşağıda verilen sonsuz çarpımların karakterlerini inceleyiniz.

(a)	$\prod_{n=1}^{\infty} \frac{n+1}{n}$;	(b)	$\prod_{n=1}^{\infty} \left(1 + \frac{1}{n^p}\right)$;	(c)	$\prod_{n=0}^{\infty} (1 + e^{a.n})$;
(d)	$\prod_{n=1}^{\infty} \frac{n^3+4n+8}{n^3+1}$;	(e)	$\prod_{n=1}^{\infty} \cos \frac{1}{\sqrt{n}}$.		

Cözüm: (a) $a_n = \frac{n+1}{n}$, $n \in \mathbb{N} \Rightarrow \lim_{n \rightarrow \infty} a_n = 1$, fakat $P_n = \prod_{k=1}^n a_k = \frac{1+1}{1} \cdot \frac{2+1}{2} \cdots \frac{n+1}{n} = n+1 \Rightarrow \lim_{n \rightarrow \infty} P_n = +\infty$ Demek ki, verilen çarpım iraksaktır.

(b) $p > 0$ olsun. $n \rightarrow \infty$ iken $\ln\left(1 + \frac{1}{n^p}\right) \sim \frac{1}{n^p}$ olduğunu göre, $\sum_{n=1}^{\infty} \ln\left(1 + \frac{1}{n^p}\right)$ serisi $p > 1$ için yakınsak, $0 < p \leq 1$ için de iraksaktır.

$p \leq 0$ olsun. Bu durumda $a_n = 1 + \frac{1}{n^p}$, $n \in \mathbb{N}$ dizisinin limiti 1 olmadığından (gereklik koşuluna göre) $\prod_{n=1}^{\infty} \left(1 + \frac{1}{n^p}\right)$ çarpımı $p \leq 0$ için iraksaktır.

Demek ki, verilen sonsuz çarpım $p > 1$ için yakınsak $p \leq 1$ için iraksaktır.

(c) $a \geq 0$ olsun. $a_n = 1 + e^{a.n}$, $n \in \mathbb{N}$ dizisinin limiti 1 olmadığından verilen çarpım $a \geq 0$ için iraksaktır.

$a < 0$ olsun. Bu durumda, $n \rightarrow \infty$ iken $\ln(1 + e^{a.n}) \sim e^{-|a|n}$ ve $\sum_{n=0}^{\infty} e^{-|a|n}$ yakınsak olduğunu, (Cauchy integral testinden) $\sum_{n=0}^{\infty} \ln(1 + e^{a.n})$ serisi

ve dolayısıyla, verilen sonsuz çarpım $a < 0$ için yakınsaktır.

(d) $\forall n \in \mathbb{N}$ için $\frac{n^3+4n+8}{n^3+1} = 1 + \frac{4n+7}{n^3+1}$ ve $n \rightarrow \infty$ iken $\frac{4n+7}{n^3+1} \sim \frac{4}{n^2}$ olduğuna göre, $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{4n+7}{n^3+1}$ serisi yakınsaktır (karşılaştırma testinden). Demek ki, verilen sonsuz çarpım yakınsaktır($\S 8.5$, 5^0).

(e) $\forall n \in \mathbb{N}$ için $\cos \frac{1}{\sqrt{n}} - 1 < 0$ ve $n \rightarrow \infty$ iken $1 - \cos \frac{1}{\sqrt{n}} \sim \frac{1}{2n}$ olduğuna göre $\sum_{n=1}^{\infty} (\cos \frac{1}{\sqrt{n}} - 1)$ serisi iraksaktır. O halde, ($\S 8.5$, 5^0) verilen sonsuz çarpım iraksaktır. \diamond

- (38) $a_n = 1 + \alpha_n$, $n \in \mathbb{N}$ olsun. Eğer, $\sum_{n=1}^{\infty} \alpha_n$ ve $\sum_{n=1}^{\infty} \alpha_n^2$ serileri yakınsak ise $\prod_{n=1}^{\infty} a_n$ sonsuz çarpımı yakınsaktır. Eğer, $\sum_{n=1}^{\infty} \alpha_n$ ve $\sum_{n=1}^{\infty} \alpha_n^2$ serilerinden biri yakınsak diğeri iraksak ise $\prod_{n=1}^{\infty} a_n$ sonsuz çarpımı iraksaktır. Gösteriniz.

Cözüm: Taylor formülü gereğince $x \rightarrow 0$ iken $\ln(1+x) = x - \frac{1}{2}x^2 + o(x^2)$ olduğuna göre,

$$\ln(1 + \alpha_n) = \alpha_n - \frac{1}{2}\alpha_n^2 + o(\alpha_n^2) \quad (8.19)$$

yazılabilir. Buna göre,

$\sum_{n=1}^{\infty} \alpha_n^2$ yakınsaktır $\Rightarrow \sum_{n=1}^{\infty} [\alpha_n - \ln(1 + \alpha_n)]$ yakınsaktır ($\sum_{n=1}^{\infty} \alpha_n$ yakınsak olduğundan,) $\Rightarrow \sum_{n=1}^{\infty} \ln(1 + \alpha_n)$ yakınsaktır $\Rightarrow \prod_{n=1}^{\infty} a_n$ yakınsaktır. $\sum_{n=1}^{\infty} \alpha_n$ ve $\sum_{n=1}^{\infty} \alpha_n^2$ serilerinden biri yakınsak, diğeri iraksak olduğu durumda (8.19) den $\sum_{n=1}^{\infty} \ln(1 + \alpha_n)$ serisinin iraksak, dolayısıyla da $\prod_{n=1}^{\infty} a_n$ çarpımının iraksak olduğu elde edilir. \diamond

- (39) Aşağıda verilen sonsuz çarpımların karakterlerini inceleyiniz.

(a) $\prod_{n=1}^{\infty} \left(\frac{n+\sin n}{n} \right)$; (b) $\prod_{n=1}^{\infty} \left(1 + \frac{(-1)^{n-1}}{\sqrt{n}} \right)$; (c) $\prod_{n=1}^{\infty} \left(1 + \frac{(-1)^{[\lceil \log_2 n \rceil]}}{n} \right)$.

Cözüm: (a) $a_n = \frac{n+\sin n}{n} = 1 + \frac{\sin n}{n}$, $\alpha_n = \frac{\sin n}{n}$, $n \in \mathbb{N}$ olsun.

$$\sum_{n=1}^{\infty} \alpha_n = \sum_{n=1}^{\infty} \frac{\sin n}{n} \quad \text{ve} \quad \sum_{n=1}^{\infty} \alpha_n^2 = \sum_{n=1}^{\infty} \frac{\sin^2 n}{n^2}$$

serilerini göz önüne alalım. Birinci seri Dirichlet testinden, ikinci seri ise Karşılaştırma testinden yakınsak olduğundan, Bir önceki problemden $\prod_{n=1}^{\infty} \left(\frac{n+\sin n}{n} \right)$ çarpımı yakınsaktır.

(b) $\alpha_n = \frac{(-1)^{n-1}}{\sqrt{n}}$, $n \in \mathbb{N}$ dersek $a_n = 1 + \frac{(-1)^{n-1}}{\sqrt{n}} = 1 + \alpha_n$ olur. $\sum_{n=1}^{\infty} \alpha_n$

yakınsak (Leibnitz testinden) ve $\sum_{n=1}^{\infty} \alpha_n^2 = \sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{n}$ iraksak olduğundan, bir önceki problemden verilen çarpım iraksaktır.

(c) $\alpha_n = \frac{(-1)^{[\lceil \log_2 n \rceil]}}{n}$, $n \in \mathbb{N}$ dersek $a_n = 1 + \alpha_n$ olur. $\sum_{n=1}^{\infty} \alpha_n = \sum_{n=1}^{\infty} \frac{(-1)^{[\lceil \log_2 n \rceil]}}{n}$ serisinin iraksak olduğunu gösterelim.

$m \in \mathbb{N}$, $2^m \leq n < 2^{m+1}$ için

$$\left| \sum_{k=2^m}^{2^{m+1}-1} \frac{(-1)^{[\lceil \log_2 k \rceil]}}{k} \right| = \sum_{k=2^m}^{2^{m+1}-1} \frac{1}{k} > \frac{2^m}{2^{m+1}} > \frac{1}{2}$$

olduğundan, Cauchy kriteri gereğince $\sum_{n=1}^{\infty} \alpha_n$ serisi iraksaktır. Öte yan-
dan, $\sum_{n=1}^{\infty} \alpha_n^2 = \sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{n^2}$ yakınsak olduğundan, bir önceki problemden
verilen çarpım iraksaktır. ◇

- (40) Aşağıda verilen sonsuz çarpımların koşullu yakınsak ya da mutlak yakınsak
olup olmadığını araştırınız.

(a) $\prod_{n=1}^{\infty} \left(1 + \frac{(-1)^{n-1}}{n^\alpha} \right)$; (b) $\prod_{n=1}^{\infty} \left(1 + \frac{1}{n^\alpha \ln(n+1)} \right)$; (c) $\prod_{n=1}^{\infty} \left(1 + \frac{(-1)^{n-1}}{n^\alpha \ln(n+1)} \right)$.

Cözüm: (a) $\alpha > 1$ olsun. Bu durumda $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{(-1)^{n-1}}{n^\alpha}$ serisi mutlak yakınsak olduğundan, verilen sonsuz çarpım $\alpha > 1$ için mutlak yakınsaktır (Teorem 8.5.5 den). $\frac{1}{2} < \alpha \leq 1$ olsun. Bu durumda

$\sum_{n=1}^{\infty} \frac{(-1)^{n-1}}{n^\alpha}$ ve $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{n^{2\alpha}}$ serileri yakınsak olduğunu, verilen sonsuz çarpım $\frac{1}{2} < \alpha \leq 1$ için koşullu yakınsaktır (§8.5, 6⁰ dan). $0 < \alpha < \frac{1}{2}$ olsun. Bu durumda $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{(-1)^{n-1}}{n^\alpha}$ yakınsak ve $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{n^{2\alpha}}$ iraksak olduğunu, verilen sonsuz çarpım iraksaktır.

(b) $\forall n \in \mathbb{N}$ için $\frac{1}{n^\alpha \ln(n+1)} > 0$ olduğunu göre, verilen sonsuz çarpım yalnızca mutlak yakınsak olabilir. $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{n^\alpha \ln(n+1)}$ serisini göz önüne alalım. Cauchy integral testi gereğince bu seri $\alpha > 1$ için mutlak yakınsak, $0 < \alpha \leq 1$ için iraksak olduğunu, verilen sonsuz çarpım $\alpha > 1$ için mutlak yakınsak, $0 < \alpha \leq 1$ için iraksaktır.

(c) $\left| \frac{(-1)^{n-1}}{n^\alpha \ln(n+1)} \right| = \frac{1}{n^\alpha \ln(n+1)}$ olduğunu göre, $\alpha > 1$ için verilen sonsuz çarpımla (b) deki sonsuz çarpımın karakteri aynıdır, yani $\alpha > 1$ için verilen sonsuz çarpım mutlak yakınsaktır. Leibnitz testi gereğince $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{(-1)^{n-1}}{n^\alpha \ln(n+1)}$ serisi $\forall \alpha > 0$ için yakınsak, Cauchy integral testi gereğince $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{n^{2\alpha} \ln(n+1)}$ serisi $\alpha \geq \frac{1}{2}$ için yakınsak ve $0 < \alpha < \frac{1}{2}$ için iraksak olduğunu göre, verilen sonsuz çarpım $\frac{1}{2} \leq \alpha \leq 1$ için koşullu yakınsak ve $0 < \alpha < \frac{1}{2}$ için iraksaktır. \diamond

8.7 Ek Problemler

- (41) Aşağıda verilen serilerin, kısmi toplamlar dizisinin limitine göre karakterlerini inceleyiniz ve yakınsaklık durumunda toplamını bulunuz.

- (a) $\sum_{n=0}^{\infty} \frac{1}{3^{n-1}}$; (b) $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{(-1)^n}{2^n}$;
 (c) $\sum_{n=1}^{\infty} (1, 1)^n$; (d) $\sum_{n=0}^{\infty} \ln^{2n} 2$;
 (e) $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{n(n+5)}$; (f) $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{2n+1}{n^2(n+1)^2}$;
 (g) $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{3n^2+3n+1}{n^3(n+1)^3}$; (h) $\sum_{n=1}^{\infty} (\sqrt[3]{n+2} - 2\sqrt[3]{n+1} + \sqrt[3]{n})$;
 (i) $\sum_{n=1}^{\infty} \ln\left(\frac{n^2+3n+2}{n^2+3n}\right)$; (j) $\sum_{n=2}^{\infty} \ln \frac{n^3+1}{n^3-1}$;
 (k) $\sum_{n=1}^{\infty} n^2 q^n$, ($|q| < 1$) ; (l) $\sum_{n=1}^{\infty} \operatorname{arccot}(n^2 + n + 1)$;
 (m) $\sum_{n=0}^{\infty} \frac{1}{n!(n+2)}$; (n) $\sum_{n=1}^{\infty} \left(\frac{1}{2^n \cos \frac{x}{2^n}}\right)^2$;
 (o) $\sum_{n=1}^{\infty} \left((n+3) \sin \frac{\pi}{2(n+3)} - (n+2) \sin \frac{\pi}{2(n+2)}\right)^n$; (p) $\sum_{n=0}^{\infty} \frac{2^{n-1} x^{2^{n-1}}}{1+x^{2^{n-1}}}$;
 (q) $\sum_{n=1}^{\infty} \arctan \frac{x^{3n}+1}{x^{2n}+1}$.

Cevap:

- (a) Yakınsak ve toplamı $\frac{3}{2}$ dir ; (b) Yakınsak ve toplamı $\frac{2}{3}$ dir ;
 (c) Iraksaktır ; (d) Yakınsak ve toplamı $\frac{1}{1-\ln^2 2}$ dir ;
 (e) Yakınsak ve toplamı $\frac{137}{300}$ dür ; (f) Yakınsak ve toplamı 1 dir ;
 (g) Yakınsak ve toplamı 1 dir ; (h) Yakınsak ve toplamı $1 - \sqrt[3]{2}$ dir ;
 (i) Yakınsak ve toplamı $\ln 3$ tür ; (j) Yakınsak ve toplamı $\ln \frac{3}{2}$ dir ;

[(j) için Yol gösterme: $S_n = \sum_{k=1}^n \ln \frac{k^3+1}{k^3-1} = -\ln \frac{2(n^2+n+1)}{3n(n+1)}$ olduğunu gösteriniz.]

(k) Yakınsak ve toplamı $\frac{q(1+q)}{(1-q)^3}$ tür ; (l) Yakınsak ve toplamı $\frac{\pi}{4}$ tür ;

(m) Yakınsak ve toplamı 1 dir ;

[(m) için Yol gösterme: $S_n = 1 - \frac{1}{(n+2)!}$ olduğunu gösteriniz.]

(n) Yakınsak ve toplamı $\frac{1}{\sin^2 x} - \frac{1}{x^2}$ dir [(n) için Yol gösterme: $S_n = \frac{1}{\sin^2 x} - \left(\frac{1}{2^n \sin \frac{x}{2^n}}\right)^2$ olduğunu gösteriniz.]

(o) Yakınsak ve toplamı $-\frac{3}{2}$ dir ; (p) Yakınsak ve toplamı $\frac{x}{1-x}$ tir ;

[(p) için Yol gösterme: $S_n = \frac{x}{1-x} - \frac{2^n x^{2^n}}{1-n^{2^n}}$ olduğunu gösteriniz.] (q) Iraksaktır .

(42) Aşağıda verilen serilerin, gereklik testi gereğince iraksak olduğunu gösteriniz.

(a) $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{2n+1}{n+3}$;	(b) $\sum_{n=1}^{\infty} n^2 \sin \frac{1}{n^2+2n+3}$;
(c) $\sum_{n=1}^{\infty} \left(\frac{2n^2+1}{2n^3+3} \right)^{n^2}$;	(d) $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{\sqrt[4]{0,3}}$;
(e) $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{\sqrt[n]{n}}$;	(f) $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{(n+1) \ln n! - 2 \ln(2! \cdot 3! \cdots n!)}{n^2+n}$;
(g) $\sum_{n=1}^{\infty} \cos n^2$.	

(43) Karşılaştırma testinden yararlanarak aşağıda verilen serilerin karakterlerini inceleyiniz.

(a) $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{n}{(n+2)2^n}$;	(b) $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{\sqrt{n(n+3)}}$;
(c) $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{\sqrt{(n+2)(n^2+1)}}$;	(d) $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{1+a^n}$, ($a > 0$) ;
(e) $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{(a+bn)^p}$, ($a, p > 0, b \geq 0$) ;	(f) $\sum_{n=2}^{\infty} \frac{1}{\ln n}$;
(g) $\sum_{n=1}^{\infty} \ln \frac{n^4+3n^3}{n^4+1}$;	(h) $\sum_{n=2}^{\infty} \frac{\ln n}{\sqrt[3]{n}}$;
(i) $\sum_{n=2}^{\infty} \frac{1}{(\ln n)^{\ln \ln n}}$;	(j) $\sum_{n=4}^{\infty} \frac{1}{(\ln \ln n)^{\ln n}}$;
(k) $\sum_{n=1}^{\infty} (\sqrt{n+1} - \sqrt{n})^p \ln \frac{3n+1}{3n-1}$;	(l) $\sum_{n=1}^{\infty} \arcsin \frac{n\pi}{n^2\sqrt{n+n+1}}$;
(m) $\sum_{n=1}^{\infty} \arctan \frac{n+1}{\sqrt[3]{an^7+3n^3+1}}$.	

Cevap:

- (a) Yakınsak ; (b) Iraksak ;
- (c) Yakınsak ; (d) $a > 1$ için yakınsak, $0 < a \leq 1$ için iraksak ;
- (e) $b > 0$ ve $p > 1$ için yakınsak, $b > 0, 0 < p \leq 1$ ve $b = 0, p > 0$ için iraksak ;
- (f) Iraksak ; (g) Iraksak ;
- (h) Iraksak ; (i) Iraksak ;

[(i) için Yol gösterme: $\forall n \geq 2$ için $\frac{1}{(\ln n)^{\ln \ln n}} = \frac{1}{e^{(\ln \ln n)^2}} > \frac{1}{e^{\ln n}} = \frac{1}{n}$ olduğunu gösteriniz.]

(j) Yakınsak ; [Yol gösterme: $\frac{1}{(\ln \ln n)^{\ln n}} = \frac{1}{n^{\ln \ln \ln n}} < \frac{1}{n^2}$, $n \geq 4$ olduğunu gösteriniz.]

- (k) $p > 0$ için yakınsak, $p \leq 0$ için iraksak ; (l) Yakınsak ;
 (m) $a = 0$ için yakınsak, $a \neq 0$ için iraksak .

(44) D'alambert oran testinden yararlanarak genel terimleri aşağıda verilen serilerin karakterlerini inceleyiniz.

(a) $a_n = \frac{(2n-1)!!}{n!}$;	(b) $a_n = \frac{n!(2n+1)!}{(3n)!}$;
(c) $a_n = \frac{4.7.13\cdots(3n+4)}{3.7.11\cdots(4n+3)}$;	(d) $a_n = \frac{(2n-1)!!}{(2n)!!} \frac{1}{n2^{n+1}}$;
(e) $a_n = \frac{3.6\cdots(3n)}{(n+1)!} \arctan \frac{1}{2^n}$;	(f) $a_n = \frac{4.7\cdots(3n+1)}{(2n)^n}$;
(g) $a_n = \frac{n^n \sin \frac{\pi}{2^n}}{n!}$;	(h) $a_n = \frac{n^n}{n!3^n}$.

Cevap: (a) Iraksak ; (b) Yakınsak ; (c) Yakınsak ; (d) Yakınsak ;
 (e) Iraksak ; (f) Yakınsak ; (g) Iraksak ; (h) Yakınsak .

(45) Cauchy kök testinden yararlanarak genel terimleri aşağıda verilen serilerin karakterlerini inceleyiniz.

(a) $a_n = 2^{(-1)^n+n}$;	(b) $a_n = 2^{(-1)^{n-n}}$;
(c) $a_n = \frac{(5-(-1)^n)^n}{n^2 4^n}$;	(d) $a_n = \left(\frac{n-1}{n+1}\right)^{n(n-1)}$;
(e) $a_n = \frac{(5+(-1)^n)^n}{n^2 7^n}$;	(f) $a_n = \left(\frac{n^2+3}{n^2+4}\right)^{n^3+1}$;
(g) $a_n = 3^n \left(\frac{n}{n+1}\right)^{n^2}$;	(h) $a_n = \arctan^n \left(\frac{\sqrt{3n+1}}{\sqrt{n+1}}\right)$;
(i) $a_n = \left(\frac{n-1}{n+1}\right)^{\sqrt{n^3+3n+1}}$;	(j) $a_n = \left(\frac{6n+1}{5n-3}\right)^{\frac{n}{2}} \left(\frac{5}{6}\right)^{\frac{2n}{3}}$.

Cevap: (a) Iraksak ; (b) Yakınsak ; (c) Iraksak ; (d) Yakınsak ;
 (e) Yakınsak ; (f) Yakınsak ; (g) Iraksak ; (h) Iraksak ; (i) Cauchy kök testinden kesin birşey söylemenemez ; (j) Yakınsak .

(46) Raabe veya Gauss testlerinden yararlanarak genel terimleri aşağıda verilen serilerin karakterlerini inceleyiniz.

- (a) $a_n = \frac{(2n-1)!!}{(2n)!!} \frac{1}{2n+1}$; (b) $a_n = \left(\frac{(2n-1)!!}{(2n)!!} \right)^p$;
 (c) $a_n = \left(\frac{(2n)!!}{(2n-1)!!} \right)^p \frac{1}{n^7}$; (d) $a_n = \frac{1.4\cdots(3n-2).2.5\cdots(3n+2)}{n!(n+1)!9^n}$;
 (e) $a_n = \frac{\ln 2 \ln 3 \cdots \ln(n+1)}{\ln(2+a) \ln(3+a) \cdots \ln(n+1+a)}$, ($a > 0$) ;
 (f) $a_n = \frac{2^n (n!)^2}{4.11\cdots(2n^2+n+1)}$; (g) $a_n = \frac{2.5.7\cdots(3n-4)}{3^n n!}$;
 (h) $a_n = \frac{(2n-1)!! \sin \frac{\pi}{2^n}}{n^{n+p}}$, ($p > 0$) ; (i) $a_n = \prod_{k=1}^n \cos \frac{\pi}{\sqrt{k+4}}$.

Cevap: (a) Yakınsak ; (b) $p > 2$ için yakınsak, $p \leq 2$ için iraksak;
 (c) $p < 12$ için yakınsak, $p \geq 12$ için iraksak; (d) Iraksak ; (e) Iraksak ;
 (f) Iraksak ; (g) Yakınsak ; (i) Yakınsak ; (h) $p > \frac{1}{2}$ için yakınsak,
 $0 < p \leq \frac{1}{2}$ için iraksak.

(47) Genel terimleri aşağıda verilen serilerin karakterlerini inceleyiniz.

- (a) $a_n = \int_0^{\frac{1}{n}} \frac{\sqrt{x}}{1+x^3} dx$; (b) $a_n = \int_0^{\frac{1}{n}} \frac{dx}{1+x^3}$;
 (c) $a_n = \int_{n\pi}^{n\pi+\pi} \frac{\sin^2 x}{x} dx$; (d) $a_n = \int_{n\pi}^{n\pi+\pi} \frac{\cos^2 x}{x} dx$;
 (e) $a_n = \int_{n\pi}^{n\pi+\pi} \frac{\cos^2 x}{x^p} dx$, ($p > 0$) ; (f) $a_n = \int_0^n \frac{\sin^3 x}{1+x^2} dx$;
 (g) $a_n = \left(1 + \frac{1}{2} + \cdots + \frac{1}{n} - \ln n \right) n^{-p}$, ($p > 0$) ;
 (h) $a_n = \left| \int_{n^2}^{n^2+1} \sin x^2 dx \right|$; (i) $a_n = n^2 \int_n^{n+1} \frac{x}{1+x^5} dx$;
 (j) $a_n = n \int_n^{\frac{1}{n}} \frac{x}{1+x^5} dx$; (k) $a_n = \frac{(1+2!+\cdots+n!)^2}{(2n+2)!}$.

Cevap: (a) Yakınsak ; (b) Iraksak ; (c) Iraksak ; [(c) için Yol gösterme: (a_n) ve $\left(\frac{1}{\pi(n+1)} \right)$ dizilerini mukayese ediniz.] (d) Iraksak
 [(d) için Yol gösterme: (a_n) ve $\left(\frac{1}{\pi(n+1)} \right)$ dizilerini mukayese ediniz.]
 (e) $p > 1$ için yakınsak, $0 < p \leq 1$ için iraksak (f) Yakınsak,
 (g) $p > 1$ için yakınsak, $0 < p \leq 1$ için iraksak [(g) için Yol gösterme:
 $\lim_{n \rightarrow \infty} \left(\sum_{k=1}^n \frac{1}{k} - \ln n \right) = c$] (h) Yakınsak [(h) için Yol gösterme: $\int_a^{a+1} \frac{2x \sin x^2}{2x}$
 integraline kısmi integrasyon formülünü uygulayınız.] (i) Yakınsak ;

(j) Yakınsak ; (k) Yakınsak [(k) için Yol gösterme: $\sum_{k=1}^n k! \leq (n+1)!$].

(48) Genel terimleri aşağıda verilen serilerin karakterlerini inceleyiniz.

(a) $a_n = \frac{3^n + 2^n}{5^n + 3^n}$;	(b) $a_n = \frac{2^n + n^{10}}{3^n + n^2}$;
(c) $a_n = \frac{5^n}{7^n - 5^n}$;	(d) $a_n = \tan^\alpha\left(\frac{\pi}{n+2}\right)$;
(e) $a_n = \sin \frac{1}{n^\alpha} \tan \frac{1}{n^\beta}, (\alpha, \beta > 0)$;	(f) $a_n = n^n \ln^n\left(1 + \frac{1}{2n}\right)$;
(g) $a_n = \tan\left(\frac{1}{n^\alpha}\right) \ln \frac{3n^2 + 1}{n^2 + 1}, (\alpha > 0)$;	(h) $a_n = \tan \frac{1}{\sqrt{n}} \frac{1}{n^\alpha}$;
(i) $a_n = \frac{\sqrt[3]{n}}{(2n-1)(5\sqrt[3]{n-1})}$;	(j) $a_n = \frac{\ln n + 2}{n(\ln^3 n + 1)}$;
(k) $a_n = \frac{1}{\sqrt{n}} \ln^p \left(\frac{n+1}{n-1}\right)$;	(l) $a_n = \frac{1}{2^{\lfloor \log_2 n \rfloor}}$;
(m) $a_n = \frac{1}{\lfloor \lg n \rfloor}, (n \geq 15)$;	(n) $a_n = \frac{1}{n^\alpha \ln^p n \ln^q(\ln n)}, (n \geq 10)$;
(o) $a_n = n^2(\sqrt[n]{a} - \sqrt[n+1]{a})$;	(p) $a_n = \frac{(n-1)^3 \sqrt[3]{2}}{n^4 + 3n^2 + 2}, (n \geq 2)$;
(q) $a_n = \left(\arcsin \frac{n}{n+3}\right)^n$;	(r) $a_n = \left(\arctan \frac{n^2}{n^2 + 4}\right)^{2n}$;
(s) $a_n = \frac{n^2}{5^n - 3^n - 2^n}, (n \geq 4)$;	(t) $a_n = \frac{n^n}{\ln^n(n+1)}$;
(u) $a_n = \left(\frac{\alpha(\alpha+1)\cdots(\alpha+n-1)}{n!}\right)^p, (\alpha > 0)$;	(v) $a_n = (\sqrt{n+1} - \sqrt{n^\alpha})^p$;
(w) $a_n = \left(1 - \sqrt[5]{\frac{n-1}{n+1}}\right)^\alpha, (\alpha > 0)$;	(x) $a_n = \frac{\ln^3 n}{\sqrt[4]{5n^3 + 1}} \sin \frac{1}{n^p}, (p > 0)$;
(y) $a_n = (a^{\frac{1}{n}} + a^{-\frac{1}{n}} - 2), (a > 0)$;	(z) $a_n = \frac{\ln(1 + \frac{1}{n^\alpha})}{\sqrt[3]{n^\beta + 1}}, (\alpha, \beta > 0)$;
(xx) $a_n = a^{\frac{1}{n}} - a^{\sin \frac{1}{n}}, (a > 0)$;	(yy) $a_n = \left(\cosh \frac{1}{n} - 1\right)^p$;
(zz) $a_n = \left(\sinh \frac{1}{n} - \frac{1}{n}\right)^p$.	

Cevap: (a) Yakınsak ; (b) Yakınsak ; (c) Yakınsak ; (d) $\alpha > 1$ için yakınsak, $\alpha \leq 1$ için iraksak ; (e) $\alpha + \beta > 1$ için yakınsak, $\alpha + \beta \leq 1$ için iraksak ; (f) Yakınsak ; (g) $\alpha > 1$ için yakınsak, $0 < \alpha \leq 1$ için iraksak ; (h) $\alpha > \frac{1}{2}$ için yakınsak, $\alpha \leq \frac{1}{2}$ için iraksak ; (i) Iraksak ; (j) Yakınsak ; (k) $p > \frac{1}{2}$ için yakınsak, $0 < p \leq \frac{1}{2}$ için iraksak ; (l) Iraksak ; (m) Iraksak ; (n) $\alpha > 1; \alpha = 1, p > 1; \alpha = p = 1, q > 1$ için yakınsak, $\alpha < 1; \alpha = 1, p < 1; \alpha = p = 1, q < 1$ için iraksak ; (o) $\forall a \neq 1$ için iraksak ; (p) Iraksak ; (q) Iraksak ; (r) Yakınsak ; (s) Yakınsak ; (t) Iraksak ; (u) $p(1 - \alpha) > 1$ için yakınsak, $p(1 - \alpha) \leq 1$ için iraksak ; (v) $\alpha = 1, p > 2$ için yakınsak, $\alpha \neq 1, \forall p; \alpha = 1, p \leq 2$

için iraksak ; **(w)** $\alpha > 1$ için yakınsak, $0 < \alpha \leq 1$ için iraksak ; **(x)** $p > \frac{1}{4}$ için yakınsak, $0 < p \leq \frac{1}{4}$ için iraksak ; **(y)** $\forall a > 0$ için yakınsak ; **(z)** $\beta - 3\alpha > 3$ için yakınsak, $\beta - 3\alpha \leq 3$ için iraksak ; **(xx)** $\forall a > 0$ için yakınsak ; **(yy)** $p > \frac{1}{2}$ için yakınsak, $p \leq \frac{1}{2}$ için iraksak ; **(zz)** $p > \frac{1}{3}$ için yakınsak, $p \leq \frac{1}{3}$ için iraksak .

- (49) Leibnitz testinden yararlanarak aşağıda verilen serilerin koşullu yakınsak olduğunu gösteriniz.

$$(a) \sum_{1}^{\infty} \frac{(-1)^{n-1}}{\sqrt{n^2-4n+1}} ; \quad (b) \sum_{1}^{\infty} \frac{(-1)^{n-1} n^9}{\sqrt{n^{20}+4n^3+1}} ; \quad (c) \sum_{2}^{\infty} \frac{(-1)^{n-1} \ln^{25} n}{n} ;$$

$$(d) \sum_{1}^{\infty} \frac{(-1)^{n-1} n}{(n+1) \sqrt[3]{n+2}} ; \quad (e) \sum_{1}^{\infty} \frac{(-1)^{n-1} n^{3,1}}{2\sqrt{n}+n} ; \quad (f) \sum_{1}^{\infty} \frac{(-1)^{n-1} \sqrt{n}}{n+20} .$$

- (50) Abel veya Dirichlet testlerinden yararlanarak aşağıda verilen serilerin karakterlerini inceleyiniz.

$$(a) \sum_{1}^{\infty} \frac{\sin n}{3n+2} ; \quad (b) \sum_{4}^{\infty} \frac{\cos 2n}{\ln \ln n} ; \quad (c) \sum_{1}^{\infty} \frac{\sin(n+\frac{\pi}{3})}{n-\ln^2(n+2)} ;$$

$$(d) \sum_{2}^{\infty} (-1)^n \frac{\sqrt[n]{n}}{\ln n} ; \quad (e) \sum_{1}^{\infty} \frac{(-1)^n \sin 3n}{\sqrt{n^2+1}} ; \quad (f) \sum_{1}^{\infty} \frac{\sin(1+\frac{1}{n})}{\ln \ln(n+1)} .$$

- (51) Aşağıda verilen serilerin koşullu yakınsak ya da mutlak yakınsak olup olmadığını araştırınız.

(a) $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{(-1)^n}{\sqrt{n+2}}$;	(b) $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{(-1)^n}{\sqrt[n]{n}}$;
(c) $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{(-1)^{n-1} \ln^2(n+1)}{2^n + 3^n}$;	(d) $\sum_{n=1}^{\infty} \sin\left(\frac{\pi}{4} + n\pi\right) \sin \frac{1}{n}$;
(e) $\sum_{n=1}^{\infty} \cos(\pi\sqrt{n^2 + n})$;	(f) $\sum_{n=1}^{\infty} (-1)^{n-1} \left(\frac{(2n-1)!!}{(2n)!!} \right)^p$;
(g) $\sum_{n=1}^{\infty} (-1)^n \frac{1}{n^2 \sin^2 n}$;	(h) $\sum_{n=2}^{\infty} \frac{(-1)^{n-1}}{n^\alpha \ln^\beta n}$;
(i) $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{(-1)^n}{n \ln^p n \ln^q \ln(n+1)}$;	(j) $\sum_{n=1}^{\infty} (-1)^n \tan^p \frac{1}{n}, (p > 0)$;
(k) $\sum_{n=1}^{\infty} (-1)^n \left(\frac{2n+1}{3n-2} \right)^n$;	(l) $\sum_{n=1}^{\infty} (-1)^n \left(\frac{3n+1}{3n-2} \right)^{5n+2}$;
(m) $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{(-1)^{n-1}}{n} \sin \frac{\sqrt{n}}{n+1}$;	(n) $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{(-1)^n \operatorname{arccot} n}{n^q}$;
(o) $\sum_{n=1}^{\infty} \sin(\pi\sqrt{n+2}) \cos \frac{1}{n}$;	(p) $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{(-1)^{n-1}}{n^{\alpha+\frac{1}{n}}}$;
(q) $\sum_{n=2}^{\infty} (-1)^n \frac{3+(-1)^n}{n \ln n}$;	(r) $\sum_{n=1}^{\infty} \sin\left(\frac{\sin n}{n^2}\right)$;
(s) $\sum_{n=1}^{\infty} (-1)^n \left(1 - \cos \frac{1}{n} \right)^\alpha$;	(t) $\sum_{n=1}^{\infty} (-1)^n \left(1 - \sin \frac{\pi n^q}{2n^q + 1} \right), (q > 0)$;
(u) $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{(-1)^n \cos^2 n}{\sqrt{n^q + 1}}, (q > 0)$;	(v) $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{\ln^3 n}{n} \sin \frac{n\pi}{6}$.

Cevap: (a) Koşullu yakınsak ; (b) Iraksak (c) Mutlak yakınsak ; (d) Koşullu yakınsak (e) Koşullu yakınsak ; (f) $p > 2$ için mutlak yakınsak, $0 < p \leq 2$ için koşullu yakınsak ve $p \leq 0$ için iraksak ; (g) Mutlak yakınsak ; (h) $\alpha > 1$ için mutlak yakınsak, $\alpha = 1, \beta > 1$ için mutlak yakınsak, $\alpha = 1, \beta \leq 0$ için koşullu yakınsak, $\alpha = 0, \beta > 0$ için koşullu yakınsak, $\alpha = 0, \beta \leq 0$ için iraksak; $\alpha < 0$ için iraksak ; (i) $p > 1$ ve herhangi q için mutlak yakınsak; $p = 1, q > 1$ için mutlak yakınsak, $p = 1, q \leq 1$ için koşullu yakınsak ; $0 < p < 1$ ve herhangi q için koşullu yakınsak; $p \leq 0$ ve herhangi q için iraksak (j) $p > 1$ için mutlak yakınsak $0 < p \leq 1$ için koşullu yakınsak ; (k) Mutlak yakınsak ; (l) Iraksak ; (m) Mutlak yakınsak ; (n) $q > 0$ için mutlak yakınsak $-1 < q \leq 0$ için koşullu yakınsak; $q \leq -1$ için iraksak ; (o) Koşullu yakınsak ; (p) $\alpha > 1$ için mutlak yakınsak, $0 < \alpha \leq 1$ için koşullu yakınsak; $\alpha \leq 0$ için iraksak ; (q) Iraksak ; (r) Koşullu

yakınsak ; (s) $\alpha > \frac{1}{2}$ için mutlak yakınsak, $0 < \alpha \leq \frac{1}{2}$ için koşullu yakınsak; $\alpha \leq 0$ için iraksak ; (t) $q > 1$ için mutlak yakınsak, $q \leq 1$ için iraksak ; (u) $q > 2$ için mutlak yakınsak, $0 < q \leq 2$ için koşullu yakınsak ; (v) Koşullu yakınsak .

- (52) Aşağıda verilen serilerin koşullu veya mutlak yakınsak olup olmadığını gösteriniz.

- (a) $1 + \frac{1}{2} + \frac{1}{3} - \frac{1}{4} - \frac{1}{5} - \frac{1}{6} + \frac{1}{7} + \frac{1}{8} + \frac{1}{9} - \dots$
- (b) $1 + \frac{1}{2} - \frac{1}{3} + \frac{1}{4} + \frac{1}{5} - \frac{1}{6} + \frac{1}{7} + \frac{1}{8} - \frac{1}{9} - \dots$
- (c) $1 - \frac{1}{2} + \frac{1}{2^2} - \frac{1}{2^2} + \frac{1}{3^2} - \frac{1}{2^3} + \dots + \frac{1}{n^2} - \frac{1}{2^n} + \dots$
- (d) $1 + \frac{1}{\sqrt{3}} - \frac{1}{\sqrt{2}} + \frac{1}{\sqrt{5}} + \frac{1}{\sqrt{7}} - \frac{1}{\sqrt{4}} + \frac{1}{\sqrt{9}} + \frac{1}{\sqrt{11}} - \frac{1}{\sqrt{6}} + \dots$
- (e) $1 + \frac{1}{3^p} - \frac{1}{2^p} + \frac{1}{5^p} + \frac{1}{7^p} - \frac{1}{4^p} + \frac{1}{9^p} - \frac{1}{11^p} - \dots$
- (f) $\frac{1}{1^p} - \frac{1}{2^q} + \frac{1}{3^p} - \frac{1}{4^q} + \frac{1}{5^p} - \frac{1}{6^q} + \dots$
- (g) $1 - \frac{2}{2^q} + \frac{1}{3^p} + \frac{1}{4^p} - \frac{2}{5^p} + \frac{1}{6^p} + \frac{1}{7^p} - \frac{2}{8^p} + \frac{1}{9^p} + \dots$

Cevap: (a) Yakınsak ; (b) Iraksak ; (c) Mutlak yakınsak ; (d) Iraksak ; (e) $p > 1$ için mutlak yakınsak, $p < 1$ için iraksak ; (f) $p, q > 1$ için mutlak yakınsak, $0 < p = q \leq 1$ için koşullu yakınsak ve p ve q nun diğer bütün değerleri için iraksak ; (g) $p, q > 1$ için mutlak yakınsak, $0 < p = q \leq 1$ için koşullu yakınsak ve p ve q nun diğer bütün değerleri için iraksak.

- (53) $\alpha > 0$, $\beta > 0$ olsun. Yakınsak

$$\sum_{n=1}^{\infty} \frac{(-1)^n}{n^\alpha} \quad \text{ve} \quad \sum_{n=1}^{\infty} \frac{(-1)^n}{n^\beta}$$

serilerinin Cauchy çarpım serisinin $\alpha + \beta > 1$ için yakınsak ve $\alpha + \beta < 1$ için iraksak olduğunu gösteriniz.

- (54) Iraksak

$$1 - \sum_{n=1}^{\infty} \left(\frac{3}{2}\right)^n \quad \text{ve} \quad 1 + \sum_{n=1}^{\infty} \left(\frac{3}{2}\right)^{n-1} (2^n + 2^{-(n+1)})$$

serilerinin Cauchy çarpım serisinin mutlak yakınsak olduğunu gösteriniz.

(55) $\sum_{n=1}^{\infty} a_n$ pozitif serisi iraksak olsun. $S_n = \sum_{k=1}^n a_k$, $n \in \mathbb{N}$ olmak üzere $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{a_n}{S_n^\alpha}$ serisinin $\alpha > 1$ için yakınsak ve $\alpha \leq 1$ için iraksak olduğunu gösteriniz.

(56) $\sum_{n=1}^{\infty} a_n$ pozitif serisi yakınsak ve $R_n = \sum_{k=n+1}^{\infty} a_k$ olsun. $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{a_n}{R_{n-1}^n}$ serisinin $\alpha = 1$ için iraksak ve $\alpha < 1$ için yakınsak olduğunu gösteriniz.

(57) Aşağıda verilen sonsuz çarpımların karakterlerini inceleyiniz.

$$(a) \prod_{n=1}^{\infty} \frac{2n+1}{n+1}; \quad (b) \prod_{n=1}^{\infty} \left(1 - \frac{2}{n^2+3n+2}\right); \quad (c) \prod_{n=1}^{\infty} \frac{9n^2}{9n^2-1};$$

$$(d) \prod_{n=1}^{\infty} \frac{n^2-4}{n^2-1}; \quad (e) \prod_{n=1}^{\infty} \frac{4n-1}{4n+1}; \quad (f) \prod_{n=1}^{\infty} a^{\frac{(-1)^n}{n}}, (a > 0).$$

Cevap:

(a) Iraksak ;	(b) Yakınsak ve değeri $\frac{1}{3}$ tür ;
(c) Yakınsak ve değeri $\frac{2\pi}{3\sqrt{3}}$ tür; (d) Yakınsak ve değeri $\frac{1}{4}$ tür ;	
(e) Iraksak ;	(f) Yakınsak ve değeri $a^{-\ln 2}$ dir .

(58) Aşağıda verilen sonsuz çarpımların karakterlerini inceleyiniz.

$$(a) \prod_{n=2}^{\infty} \frac{1}{n^2-1}; \quad (b) \prod_{n=0}^{\infty} \sqrt{\frac{n+1}{n+2}};$$

$$(c) \prod_{n=2}^{\infty} \left(\frac{n^2-1}{n^2+1}\right)^p; \quad (d) \prod_{n=1}^{\infty} n^{\frac{1}{n}};$$

$$(e) \prod_{n=1}^{\infty} \left(1 + \frac{1}{n}\right)^{\frac{1}{n+1}};$$

$$(f) \prod_{n=1}^{\infty} \cos(arccotn);$$

$$(g) \prod_{n=1}^{\infty} \left(n \sin \frac{1}{n}\right)^\alpha;$$

$$(h) \prod_{n=1}^{\infty} \arccos\left(\frac{n^\alpha-1}{n^\alpha}\right), (\alpha > 0);$$

$$(i) \prod_{n=1}^{\infty} \left(1 + \frac{a^n}{2^n}\right); \quad (j) \prod_{n=1}^{\infty} \sqrt[n]{\ln(n+a) - \ln n}, (a > 0);$$

$$(k) \prod_{n=1}^{\infty} \left(\frac{\sin \frac{a}{n}}{\frac{a}{n}}\right), (a \neq k\pi, k \in \mathbb{N}); \quad (l) \prod_{n=2}^{\infty} \sin\left[\frac{\pi}{2} \left(1 + \frac{1}{n^p}\right)\right], (p > 0).$$

Cevap: (a) Iraksak ; (b) Iraksak ; (c) Yakınsak ; (d) Iraksak ;
(e) Yakınsak ; (f) Yakınsak ; (g) $\alpha > \frac{1}{2}$ için yakınsak, $0 < \alpha \leq \frac{1}{2}$ için

ıraksak ; (h) $0 < \alpha \leq 2$ için ıraksak ; (i) $|a| < 2$ için yakınsak, $|a| \geq 2$ için ıraksak ; (j) Iraksak ; (k) Yakınsak ; (l) $p > \frac{1}{2}$ için yakınsak, $0 < p \leq \frac{1}{2}$ için ıraksak .

- (59) Aşağıda verilen sonsuz çarpımların mutlak yakınsak ya da koşullu yakınsak olup olmadıklarını araştırınız.

$$\begin{array}{ll} (\text{a}) \quad \prod_{n=2}^{\infty} \left(1 + \frac{(-1)^n}{\ln n}\right); & (\text{b}) \quad \prod_{n=1}^{\infty} n^{(-1)^n}; \\ (\text{c}) \quad \prod_{n=1}^{\infty} \sqrt[n]{n^{(-1)^n}}; & (\text{d}) \quad \prod_{n=1}^{\infty} \left(1 + \frac{x^n}{2^n}\right); \\ (\text{e}) \quad \prod_{n=1}^{\infty} \left(1 + \frac{(-1)^{\frac{n(n-1)}{2}}}{n}\right); & (\text{f}) \quad \prod_{n=1}^{\infty} \tan \frac{\pi}{4 \left(1 + \frac{(-1)^{n+1}}{n^p}\right)}, \quad (p > 0). \end{array}$$

Cevap: (a) Iraksak ; (b) Iraksak ; (c) Koşullu yakınsak ; (d) $|x| < 2$ için mutlak yakınsak, $|x| \geq 2$ için ıraksak ; (e) Koşullu yakınsak ; (f) $p > 1$ için mutlak yakınsak, $\frac{1}{2} < p \leq 1$ için koşullu yakınsak.

- (60) (a) $\sin x = x \prod_{n=1}^{\infty} \left(1 - \frac{x^2}{\pi^2 n^2}\right)$;
 (b) $\cos x = \prod_{n=1}^{\infty} \left(1 - \frac{4x^2}{\pi^2 (2n-1)^2}\right)$;
 (c) $\sinh x = x \prod_{n=1}^{\infty} \left(1 + \frac{x^2}{\pi^2 n^2}\right)$;
 (d) $\cosh x = \prod_{n=1}^{\infty} \left(1 + \frac{4x^2}{\pi^2 (2n-1)^2}\right)$.
- esitliklerinin doğru olduğunu gösteriniz.